

BE-MOMO THE BELGIAN MORTALITY MONITORING

Surveillance van de mortaliteit
door alle oorzaken in
België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel
tijdens de winter van 2024-2025

S. NGANDA • N. BUSTOS SIERRA • T. BRAEYE • C. VERNEMMEN

WIE WE ZIJN

Sciensano, dat zijn meer dan 950 medewerkers die zich elke dag opnieuw inzetten voor de gezondheid.

Zoals uit onze naam blijkt, vormen wetenschap en gezondheid de kern van ons bestaan. De kracht van Sciensano ligt in de holistische en multidisciplinaire benadering van gezondheid. Onze aandacht gaat daarbij uit naar het nauwe en onlosmakelijke verband tussen de gezondheid van mensen en die van dieren, en hun omgeving (het “One health” concept). Daarom combineren we meerdere invalshoeken in ons onderzoek om op een unieke manier bij te dragen aan ieders gezondheid.

Sciensano kan hiervoor verder bouwen op de meer dan 100 jaar wetenschappelijke expertise.

Sciensano

Wetenschappelijke Directie Epidemiologie en volksgezondheid - Epidemiologie van infectieziekten

Be-MOMO

Oktober 2025 • Brussel • België
Intern referentienummer: D/2025.14.440/100
Gevalideerd door: Koen Blot, diensthoofd

S. NGANDA¹

N. BUSTOS SIERRA¹

T. BRAEYE¹

C. VERNEMMEN¹

In samenwerking met

Het surveillanceteam voor acute respiratoire infecties in Sciensano :

Brugerolles C., De Mot L., Dockx Y., Fierens S., Lafort Y., Lajot A., Mpakaniye P., Vandromme M.

Het team van het netwerk van huisartsenpeilpraktijken en het Barometer-team in Sciensano : Debouverie

L., Nahimana M., De Schreye R., Moreels S., Rouvrez F., Bensemmane S., Bossuyt N.

¹ Sciensano, Epidemiologie en volksgezondheid, Epidemiologie van infectieziekten, Brussel

Contactpersoon: Natalia Bustos Sierra • T+32 2 642 51 11 • momo@sciensano.be

Met de financiële steun van

Partners

Dankwoord

De dienst Epidemiologie van infectieziekten bedankt iedereen die heeft bijgedragen aan de surveillance van de mortaliteit door alle oorzaken, de werking van Be-MOMO en de verspreiding op Epistat. De auteurs bedanken eveneens hun collega's voor de medewerking en de bijdrage bij het opstellen van dit rapport.

Gelieve te citeren als: S. Nganda, N. Bustos Sierra, T. Braeye, C. Vernemmen. Surveillance van de mortaliteit door alle oorzaken in België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel in de winter van 2024-2025. Be-MOMO: the Belgian Mortality Monitoring. Brussel, België : Sciensano ; 2025 59p. Rapportnummer: D/2025.14.440/100. Beschikbaar op de website Epistat: <https://epistat.sciensano.be/momo/> en van Sciensano: <https://www.sciensano.be/nl/projecten/belgian-mortality-monitoring>

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
INLEIDING	8
METHODEN	9
1. De mortaliteits- en bevolkingsgegevens	9
2. De risicofactoren	9
3. The Belgian Mortality Monitoring	10
4. Het winterrapport	12
RESULTATEN	13
1. De mortaliteit gedurende de hele winterperiode	13
2. Mortaliteit en risicofactoren	29
2.1. Wekelijkse analyse van de oversterfte	32
2.2. Analyse van de oversterfte per griep epidemie	35
2.3. Analyse van de correlaties tussen mortaliteit en risicofactoren	36
3. Historiek van de wintermortaliteit	38
3.1. Voor België met bijbehorende risicofactoren	38
3.2. Voor mensen onder 65 jaar	40
3.3. Voor mensen vanaf 65 jaar	41
3.4. Percentage winteroversterfte en ruwe sterftecijfers	43
3.5. Grafieken van de sterfte en risicofactoren in voorgaande jaren	51
CONCLUSIE	54
REFERENTIES	55
LIJST VAN TABELLEN	56
LIJST VAN FIGUREN	57

SAMENVATTING

De winterperiode 2024-2025, van maandag 7 oktober 2024 (week 41) tot zondag 11 mei 2025 (week 19), werd gekenmerkt door een lichte oversterfte van 1 315 extra sterfgevallen ten opzichte van wat verwacht werd, ofwel een oversterfte van +1,9 % (71.738 geregistreerde sterfgevallen en 70.423 verwachte sterfgevallen). Deze oversterfte concentreerde zich op acht opeenvolgende weken vanaf januari 2025 en viel samen met de griep epidemie, de RSV-epidemie, smogperiodes en een koudegolf.

Er waren gemiddeld 331 sterfgevallen per dag, met een piek van 463 sterfgevallen op 10 januari 2025. Op Belgisch niveau was de oversterfte het meest uitgesproken bij personen van 85 jaar en ouder (+4,2 %), vooral bij mannen in deze leeftijdsgroep (+7,7 %). Uit de analyse per geslacht, alle leeftijden samen, blijkt dat de oversterfte bij vrouwen (+2,3 %) iets hoger ligt dan bij mannen (+1,8 %). Deze oversterfte bij vrouwen is vooral opvallend bij de groep jonger dan 65 jaar (+5,4 %), terwijl bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep een ondersterfte werd vastgesteld.

Op regionaal niveau werd een oversterfte van +2,5 % vastgesteld in Vlaanderen (1 039 extra sterfgevallen), een lichte oversterfte van +1,0 % in Wallonië (239 extra sterfgevallen) en een oversterfte van +4,8 % in Brussel (243 extra sterfgevallen). In alle gewesten trof de oversterfte vooral personen van 85 jaar en ouder. In Wallonië werd echter een ondersterfte vastgesteld bij mannen jonger dan 65 jaar. Wekelijkse waarschuwingen voor oversterfte bij de totale bevolking werden gedurende vijf weken in Vlaanderen, vier weken in Wallonië en één week in Brussel opgemerkt, voornamelijk bij personen van 85 jaar en ouder.

Be-MOMO in woonzorgcentra

De oversterfte was duidelijk meer uitgesproken bij de woonzorgcentra-bewoners (WZC), met 499 extra sterfgevallen (+2,7 %), tegenover 680 extra sterfgevallen (+1,6 %) bij personen ouder dan 65 jaar die niet in een WZC verblijven. In beide groepen was de oversterfte bijzonder uitgesproken bij 85-plussers. Onder de bewoners van WZC was de oversterfte meer uitgesproken bij vrouwen (+3,4 %) dan bij mannen (+2,6 %). Bij de niet-bewoners van WZC daarentegen was de oversterfte vergelijkbaar tussen de geslachten, met een stijging van +1,8 % bij vrouwen en +1,7 % bij mannen.

Er werd ook een wekelijkse oversterfte vastgesteld gedurende drie weken bij alle bewoners van WZC, en gedurende vijf weken bij bewoners van 85 jaar en ouder. Bij ouderen die niet in een WZC verblijven, werd oversterfte gedurende zeven opeenvolgende weken geregistreerd bij vrouwen ouder dan 65 jaar.

Oversterfte gedurende de griep

De griep epidemie duurde 13 weken, van 9 december 2024 (week 50) tot en met 9 maart 2025 (week 10), met een piek van 670 consulten/100.000 inwoners in week 4 (van 20 tot 26 januari 2025). Deze griep epidemie duurde langer dan normaal en was bijzonder hevig. De meeste griep infecties werden veroorzaakt door het type A-virus (H1N1 en H3N2 in gelijke verhoudingen), terwijl type B later in het seizoen en in mindere mate voorkwam. Deze trend van langdurige epidemieën zet zich al drie winters op rij voort, met een duur van 11 tot 15 weken, tegenover kortere episodes vóór de COVID-19-pandemie.

De periode van de griep epidemie was kritieker, met een oversterfte van 2.591 extra sterfgevallen (+10,9 % oversterfte onder de 26.395 geregistreerde sterfgevallen), waarbij vooral 85-plussers werden getroffen (+15 %, 1.623 extra sterfgevallen), en met een meer uitgesproken oversterfte bij vrouwen (+12,9 %, 1.574 extra sterfgevallen). Op regionaal vlak was de oversterfte het hoogst in Brussel (+15,8 %, 268 extra sterfgevallen), gevolgd door Wallonië (+11,5 %, 930 extra sterfgevallen) en Vlaanderen (+10,5 %, 1 463 extra sterfgevallen).

De oversterfte was het hoogst onder bewoners van WZC, met 1 016 extra sterfgevallen (+12,5 %), tegenover 1 591 extra sterfgevallen (+8,3 %) bij 65-plussers die niet in een WZC woonden.

Tijdens dit winterseizoen kreeg 15 % van de patiënten die in het ziekenhuis werden opgenomen voor een ernstige acute luchtweginfectie (SARI) met een diagnose van griep infectie complicaties, en 4 % van deze patiënten overleed. Deze cijfers blijven hoog en stabiel in vergelijking met de twee voorgaande winters (respectievelijk 14 % en 17 % voor complicaties, en 2 % en 5 % voor sterfgevallen).

RSV

De RSV-epidemie duurde 12 weken, van 11 november 2024 (week 46) tot 2 februari 2025 (week 5), met een piek in week 50 (van 9 tot 15 december 2024). Opvallend is dat er in vergelijking met het vorige seizoen een aanzienlijke daling van de incidentie werd waargenomen bij zuigelingen van 0 tot 5 maanden. Deze evolutie komt overeen met de eerste implementatie in België van een immunisatie campagne met Nirsevimab voor jonge kinderen. Dit seizoen werd een duidelijk tijdsverschil waargenomen in de dynamiek van de epidemie tussen jonge kinderen en personen van 65 jaar en ouder. Bij jonge kinderen werd de piek incidentie bereikt in week 48, 2024. Bij 65-plussers werd de piek daarentegen later waargenomen, namelijk in week 1, 2025.

Koude golf

Een koude golf, zoals gedefinieerd door het KMI, werd waargenomen van 17 tot 22 januari 2025 (week 8). Gedurende 41 dagen werden negatieve minimumtemperaturen geregistreerd (minimum -4,0 °C, in Ukkel in januari 2025), tegenover 19 dagen in de vorige winter. Op vier dagen werden ook negatieve maximumtemperaturen gemeten, waaronder -0,6 °C in januari 2025. Vanaf 9 januari 2025 werd gedurende meerdere dagen ook sneeuwval waargenomen

Luchtvervuiling

Gedurende meerdere dagen was er sprake van luchtvervuiling waarbij de **Europese informatiedrempel voor fijnstof (PM_{2,5}) werd overschreden**. IRCELINE heeft uitzonderlijk **zes waarschuwingen voor piekvervuiling** afgegeven (PM_{2,5} hoger dan 35 µg/m³ gemiddeld over 24 uur), waarbij de informatiefase in de drie gewesten werd geactiveerd, maar vaker in Vlaanderen.

Correlaties tussen sterfte en risicofactoren

De sterfte in België vertoonde een statistisch significante en sterke correlatie met de **incidentie van griepachtige klachten**, matige correlaties met de **minimum- en maximumtemperaturen**, en zwakkere correlaties met de concentraties van **zwevende deeltjes in de lucht (PM_{2,5})** en met de **minimale en maximale relatieve vochtigheid**.

Historische vergelijking

Hoewel **de oversterfte en het bruto sterftecijfer zijn gestegen ten opzichte van de twee voorgaande winters**, blijft de oversterfte tijdens de winter van 2024-2025 lager (+1,9 %) dan tijdens de pandemische winters en iets onder het gemiddelde van de afgelopen 24 winters (+2,2 %).

Bij de minder dan 65-jarigen was er een lichte oversterfte (+0,3 %), een niveau dat vergelijkbaar is met dat van 2022-2023, maar dat is gestegen ten opzichte van de vorige winter.

Bij personen van 85 jaar en ouder werd in 2022-2023 een lichte oversterfte geregistreerd, gevolgd door een ondersterfte in 2023-2024. Deze winter was er een grotere oversterfte (+4,2 %).

De oversterfte onder bewoners van WZC is sinds de winter van 2022-2023 sterk gedaald, wat het einde van de pandemie markeert. In 2024-2025 is deze gestegen ten opzichte van de vorige winter (- 3,9 %) en is vergelijkbaar met die van 2022-2023 (+2,7 %). Tussen 2020 en 2023 was de oversterfte in de winter hoger bij bewoners van WZC tussen 65 en 84 jaar, maar deze trend keerde zich om in 2024-2025, met een meer uitgesproken oversterfte bij 85-plussers.

INLEIDING

Na de uitzonderlijke hittegolf in de eerste helft van augustus 2003, die naar schatting 70 000 extra sterfgevallen veroorzaakte in Europa [1], lanceerde de dienst **Epidemiologie van infectieziekten** van **Sciensano** in 2004 de wekelijkse surveillance van de mortaliteit door alle oorzaken in België, genaamd **Be-MOMO – the Belgian Mortality Monitoring**.

De nieuwe Be-MOMO-procedure werd vastgelegd in december 2007 op basis van een aanpassing van de methode die werd ontwikkeld door Farrington *et al.* [2], en er werd een publicatie aan gewijd [3].

Hoewel het eerste doel was om het effect van hitte op de dagelijkse sterfte te kwantificeren, heeft een geleidelijke vermindering van de vertragingen bij het registreren van sterfgevallen het uiteindelijk mogelijk gemaakt om een ander doel te bereiken: vroegtijdige detectie. Binnen het concept van de syndromische surveillance maakt Be-MOMO het mogelijk om bijna in real time een **abnormale mortaliteit**, oftewel **oversterfte**, te detecteren en te kwantificeren, die het gevolg kan zijn van epidemieën van ziekten zoals **griep**, of extreme weers- of milieumomstandigheden zoals **koude- of hittegolven**, **pieken van ozon** of **fijnstof**. Indien nodig worden waarschuwingsrapporten opgestuurd naar de autoriteiten.

De wekelijkse surveillance van het aantal sterfgevallen maakt het mogelijk om de voortgang en het effect van gezondheidsbedreigingen te observeren, de reactie van de gezondheidsdiensten te sturen en de besluitvorming op het vlak van volksgezondheid te ondersteunen. Met Be-MOMO is het niet mogelijk om de oversterfte toe te schrijven aan een **specifieke oorzaak**.

De kennisgevingstermijn van de sterftcijfers voor specifieke oorzaken bedraagt twee tot drie jaar. Ze kunnen geraadpleegd worden op de website SPMA (Standardized Procedures for Mortality Analysis) van Sciensano (<https://www.sciensano.be/en/projects/standardized-procedures-mortality-analysis/spma>) of opgevraagd worden bij Statbel.

Sterfte door alle oorzaken wordt opgevolgd in twee jaarrapporten, afhankelijk van het seizoen. Het **zomerrapport** bestrijkt de waakzaamheidsperiode (weken 20 tot 40) van het hitte- en ozonplan, terwijl het **winterrapport** weken 41 tot 19 bestrijkt (<https://epistat.sciensano.be/momo/>). In het wekelijkse bulletin van Sciensano over de acute luchtweginfecties wordt ook gecommuniceerd over oversterfte (<https://www.sciensano.be/nl/gezondheidsonderwerpen/acute-luchtweginfectie/cijfers>).

Sinds eind 2017 werd het model Be-MOMO, dat tot dan waarschuwingen voor heel België voorstelde, verfijnd om een analyse **per gewest** mogelijk te maken. Dit rapport over de surveillance van de wintersterfte bevat daarom mortaliteitsanalyses voor **België**, **Vlaanderen**, **Wallonië** en **Brussel**.

Be-MOMO neemt eveneens deel aan het project voor de surveillance van de mortaliteit binnen Europa, **EuroMOMO** (European monitoring of excess mortality for public health action) (<http://www.euromomo.eu>).

Sinds oktober 2016 is het mogelijk op de website **Epistat** van Sciensano de evolutie van de mortaliteit door alle oorzaken in België te volgen (<https://epidata.sciensano.be/epistat/dashboard/#momo>). Daar vindt u eerdere wetenschappelijke rapporten en artikelen met betrekking tot Be-MOMO.

Sinds 2024 werd een nieuwe surveillance van oversterfte in woonzorgcentra (WZC) opgestart, **Be-MOMO in WZC**. Dit surveillancesysteem laat toe de oversterfte onder WZC-bewoners in bijna real time op te volgen en te vergelijken met die bij ouderen die niet in een WZC verblijven. Het protocol is [hier](#) beschikbaar.

METHODEN

1. De mortaliteits- en bevolkingsgegevens

De gegevens over mortaliteit door alle oorzaken worden aangeleverd door het [Rijksregister](#) en wekelijks bijgewerkt door Sciensano. De gegevens over mortaliteit voor woonzorgcentra (WZC) worden geleverd door [Statbel](#). De sterfgevallen die zich hebben voorgedaan in het buitenland, worden niet meegeteld omdat de weers- en milieuomstandigheden in België daar geen invloed op hadden. De [waargenomen sterfgevallen](#) worden samengeteld per dag.

De bevolkingsgegevens zijn afkomstig van [Statbel](#) en hebben betrekking op de [bevolking](#) op 1 januari, per geslacht, leeftijd en woonplaats. De gegevens over de bevolking van WZC-bewoners worden aangeleverd door de [regionale gezondheidsautoriteiten](#). Voor Vlaanderen komen deze uit de databank 'eWZCfin' van 21/08/2024 (Departement Zorg), voor Wallonië van 10/09/2024 (AViQ) en voor Brussel van 11/09/2024 (Iriscare). De analyses, interpretaties en conclusies vallen onder de verantwoordelijkheid van Sciensano en verbinden op geen enkele manier de regionale autoriteiten.

Vanaf het winterrapport 2019-2020 gebruiken we voor de berekening van het sterftecijfer niet langer de vaste bevolking op 1 januari of in het midden van de periode, maar wel een lineaire trend tussen de bevolkingscijfers op 1 januari van elk jaar. Dit maakt het mogelijk de bevolking nauwkeuriger te verdelen naar gelang de gekozen analyseperioden, voor de verschillende demografische categorieën (leeftijd en geslacht).

2. De risicofactoren

De risicofactoren voor mortaliteit omvatten meteorologische, milieu- en gezondheidsgegevens:

- De dagelijkse [maximum- en minimumtemperatuur](#) (°C) gemeten in Ukkel evenals de [relatieve maximum- en minimumvochtigheid](#) (%), geleverd door het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI);
- De ozon concentratie (O₃, dagelijks maximum van het gemiddelde over 8 uur) en van fijne deeltjes met een diameter van minder dan 10 µm en 2,5 µm, [PM₁₀](#) en [PM_{2,5}](#) (gemiddelde over 24 uur, ruimtelijk gemiddelde per gewest), geleverd door de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL). De verstrekte gegevens zijn niet geconsolideerd en kunnen dus licht afwijken.

De Europese richtlijn 2008/50/EG beperkt het 24-uursgemiddelde van PM₁₀ tot 50 µg/m³, maar definieert geen dagelijkse drempelwaarde voor PM_{2,5}. In dit verslag worden de nieuwe drempelwaarden gebruikt die aanbevolen worden door de WHO [4]: de PM₁₀-drempel is vastgesteld op 45 µg/m³ (24-uursgemiddelde) en de PM_{2,5}-drempel is vastgesteld op 15 µg/m³ (24-uursgemiddelde).

- De incidentie van **griepachtige klachten (ILI, Influenza-Like Illness)** per 100 000 inwoners per week en de duur van een griep epidemie worden verstrekt door het [netwerk van huisartsenpeilpraktijken gecoördineerd door Sciensano](#).
- De ernst van de griep epidemie wordt geëvalueerd via de patiënten die zijn **opgenomen in het ziekenhuis voor een ernstige acute luchtweginfectie (SARI) met een diagnose van gecompliceerde griep infectie, afkomstig uit het netwerk van peilziekenhuizen van Sciensano**. Een infectie wordt als gecompliceerd beschouwd als een of meer van de volgende criteria aanwezig zijn: opname of overplaatsing naar de intensieve care; behoefte aan invasieve ademhalingsondersteuning, patiënt die een ECMO-behandeling (extracorporale membraanoxygenatie) heeft ondergaan; ontwikkeling van een ARDS (acuut respiratoir distress-syndroom); overlijden tijdens de opname. Op 13 november 2023 werd de SARI-surveillance uitgebreid naar tien algemene ziekenhuizen door de integratie van gegevens van vier nieuwe instellingen. Dit netwerk dekt patiënten uit alle Belgische provincies en omvat uitsluitend ziekenhuizen met een hoge activiteit op het gebied van intensieve zorg.
- Het **aantal positieve laboratoriumtesten voor RSV (Respiratoir Syncytieel Virus)** komt uit het **peilnetwerk van laboratoria gecoördineerd door Sciensano**. De **wekelijkse incidentie van ziekenhuisopnames voor een ernstige acute respiratoire infectie (SARI) door RSV** komt uit het [netwerk van peilziekenhuizen van Sciensano](#).
- **Sterfte specifiek gerelateerd aan COVID-19** is afkomstig van de epidemiologische surveillance van Sciensano. Sinds het uitbreken van de COVID-19-epidemie is er tot 1 juli 2023 een ad hoc surveillance opgezet om het aantal sterfgevallen als gevolg van COVID-19 in ziekenhuizen, instellingen voor langdurige zorg, thuis en op andere plaatsen te registreren. De methodologie van deze surveillance was het onderwerp van een specifieke publicatie [5] en twee wetenschappelijke rapporten [6, 7]. Een vergelijkende studie van Sciensano heeft aangetoond dat de epidemiologische surveillance de COVID-19-sterfgevallen met ongeveer 10 % in 2020 en 15 % in 2021 had onderschat in vergelijking met de overlijdensakten [8].

3. The Belgian Mortality Monitoring

De volledige methodologie van Be-MOMO kan worden geraadpleegd in het rapport over de zomersterfte in 2017 [9].

- Aanvankelijk was ongeveer 95 % van de overlijdensgegevens na 21 dagen beschikbaar, maar we hebben een verbetering gezien in de tijdigheid van de informatie en bereiken 97 % volledigheid na 14 dagen.
- Het **verwachte aantal sterfgevallen** per dag en per week wordt berekend door een overdispersed model van Poisson (Farrington *et al.*, 1996), aangepast (Cox *et al.*, 2010) op basis van de sterfte in de afgelopen vijf jaar, met uitsluiting van de twee meest recente maanden.

In 2020 waren de twee golven van de COVID-19-epidemie en de hittegolf in augustus gebeurtenissen met uitzonderlijk veel doden. Om de belangrijkste rol van Be-MOMO te behouden, namelijk het vroegtijdig opsporen van oversterfte tijdens specifieke gebeurtenissen, is het **aantal waargenomen sterfgevallen in 2020 uit het model verwijderd** en vervangen door het aantal verwachte sterfgevallen in 2020 ([zie toelichting](#)). In december 2022 is de gegevensherweging voor schattingen van oversterfte op weekbasis gewijzigd. De modelaanpassing wordt nu minder beïnvloed door uitschieters, wat de voorspellingskwaliteit verbetert met betrekking tot het verwachte aantal sterfgevallen per week en waardoor er meer oversterfte-waarschuwingen op weekniveau kunnen worden waargenomen.

- De **over-** of **ondersterfte** is het verschil tussen het aantal waargenomen en het aantal verwachte sterfgevallen.
- Het **percentage oversterfte (P-score)** wordt als volgt berekend: $(\text{aantal extra sterfgevallen} / \text{aantal verwachte sterfgevallen}) \times 100$ [10].
- Het **predictie-interval** rond het **verwachte aantal sterfgevallen** wordt berekend met een 2/3-power transformatie om te corrigeren voor asymmetrie in de Poisson verdeling [2].
- Een **statistisch significante oversterfte** wordt gedefinieerd als een overschrijding van de bovengrens van het predictie-interval, vastgelegd op 99,5 % als optimaal compromis tussen de sensitiviteit en de specificiteit van de alarmdetectie. Deze overschrijding, of die nu op dagbasis of weekbasis gebeurt, wijst op een ongewoon mortaliteitsniveau en dient om periodes van oversterfte op te sporen. Wanneer het aantal sterfgevallen lager is dan de ondergrens van het predictie-interval, dan is er sprake van een statistisch significante ondersterfte.
- Oversterfte wordt berekend voor de **leeftijdsgroepen** (0-64 jaar, 65-84 jaar, ≥ 85 jaar), het **geslacht** en voor **België** als geheel. Sinds 2017 kan Be-MOMO de oversterfte analyseren voor drie nieuwe leeftijdsgroepen (0-4, 5-14, 15-64 jaar) en per gewest (**Vlaanderen**, **Wallonië** en **Brussel**). De resultaten van de analyses van oversterfte voor de leeftijdsgroepen 0-4 en 5-14 worden echter niet gepresenteerd in dit verslag vanwege het zeer lage aantal waargenomen sterfgevallen in deze leeftijdsgroepen. De spreiding per gewest werd voorheen bepaald door de plaats van overlijden, maar na de COVID-19-epidemie wordt het gewest nu bepaald door de **woonplaats**. Een aanzienlijk aantal mensen die overleed aan COVID-19 werd namelijk in een andere gewest dan hun woongewest (voornamelijk in Brussel) opgenomen. Het gebruik van het woongewest maakt het mogelijk de invloed van dit verschijnsel op de gewestelijke sterftestatistieken te beperken. Dit verklaart een deel van de verschillen in gewestelijke sterfte tussen de vorige verslagen en de verslagen vanaf het winterseizoen 2019-2020.
- Het **ruwe sterftecijfer** wordt gedefinieerd als het aantal sterfgevallen in de bevolking per 100 000 inwoners, waarbij het bevolkingscijfer is gebaseerd op een lineaire trend tussen de bevolkingscijfers op 1 januari van elk jaar.
- Het **gestandaardiseerde sterftecijfer** wordt berekend door directe standaardisatie voor leeftijd en geslacht, met de Belgische bevolking als referentiepopulatie. Standaardisatie houdt in dat de frequentiemetingen, zoals de ruwe sterftecijfers, worden aangepast om de effecten van variaties in structuur te elimineren wanneer men verschillende populaties vergelijkt.

Standaardisatie zorgt ervoor dat alle te vergelijken gewesten dezelfde leeftijdsstructuur hebben als de Belgische bevolking. De gestandaardiseerde sterftecijfers zijn fictief aangezien zij overeenkomen met werkhypothesen die een vergelijking tussen gewesten mogelijk maakt.

- De analyse gebeurt geautomatiseerd met de software R (*The R Foundation for Statistical Computing*).

4. Het winterrapport

De analyse van de wintersterfte 2024-2025 is uitgevoerd op basis van de **weken 41 tot 19** (van 7 oktober 2024 tot 11 mei 2025) en op basis van de bijgewerkte Be-MOMO-gegevens van 21 juni 2025 en de COVID-19-sterfgevallen op 23 augustus 2023.

Er worden **correlatiecoëfficiënten** berekend tussen de sterfte en de risicofactoren (ILI, T_{min}, T_{max}, PM₁₀, PM_{2,5}, de minimale en maximale relatieve vochtigheid).

RESULTATEN

1. De mortaliteit gedurende de hele winterperiode

• BELGIË

Van maandag 7 oktober 2024 (week 41) tot zondag 11 mei 2025 (week 19) werden in België 71 738 sterfgevallen geregistreerd (Tabel 1). Het verwachte aantal sterfgevallen voor deze periode bedroeg 70 423 (Tabel 2 en Figuur 1). Er waren dus **1 315 sterfgevallen meer dan verwacht**, wat overeenkomt met een oversterfte van +1,9 %. Gemiddeld waren er 331 sterfgevallen per dag, met een piek van 463 sterfgevallen op 10 januari 2025 (Figuren 1 en 2).

Op Belgisch niveau was de oversterfte meer uitgesproken bij personen van 85 jaar en ouder (+4,2 %), in het bijzonder bij mannen in deze leeftijdsgroep (+7,7 %) (Tabel 2 en Figuur 2). De analyse naar geslacht, over alle leeftijden heen, toont een iets hogere oversterfte bij vrouwen (+2,3 %) dan bij mannen (+1,8 %). Deze oversterfte bij vrouwen is vooral duidelijk bij de groep jonger dan 65 jaar (+5,4 %), terwijl bij mannen van dezelfde leeftijdsgroep een ondersterfte werd vastgesteld.

Tabel 1 • De wintermortaliteit in België en in de gewesten (week 41, 2024 tot 19, 2025)

Groep	BELGIË			VLAANDEREN			WALLONIË			BRUSSEL		
	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)
Totaal	71 738	1 315	1,9	42 179	1 039	2,5	24 268	239	1,0	5 291	243	4,8
85+ jaar	32 808	1 309	4,2	20 834	847	4,2	9 666	522	5,7	2 308	179	8,4
65-84 jaar	29 990	17	0,1	16 818	163	1,0	11 036	-9	-0,1	2 136	56	2,7
0-64 jaar	9 940	63	0,7	4 527	131	3,0	3 566	-1	0,0	847	54	6,9
15-64 jaar	8 610	23	0,3	4 334	88	2,1	3 473	27	0,8	803	40	5,3
Mannen	34 991	634	1,8	20 662	461	2,3	11 787	204	1,8	2 542	176	7,5
85+ jaar	12 691	904	7,7	8 330	503	6,4	3 530	393	12,5	831	137	19,7
65-84 jaar	16 844	47	0,3	9 599	66	0,7	6 085	0	0,0	1 160	77	7,1
0-64 jaar	5 456	-45	-0,8	2 733	37	1,4	2 172	-34	-1,5	551	26	5,0
15-64 jaar	5 273	-78	-1,4	2 628	2	0,1	2 119	-21	-1,0	526	22	4,5
Vrouwen	36 747	813	2,3	21 517	748	3,6	12 481	250	2,0	2 749	108	4,1
85+ jaar	20 117	599	3,1	12 504	511	4,3	6 136	191	3,2	1 477	87	6,3
65-84 jaar	13 146	158	1,2	7 219	214	3,0	4 951	73	1,5	976	8	0,9
0-64 jaar	3 484	179	5,4	1 794	131	7,9	1 394	84	6,4	296	45	18,0
15-64 jaar	3 337	172	5,4	1 706	110	6,9	1 354	93	7,4	277	39	16,3

De berekening van het verwachte aantal sterfgevallen wordt afzonderlijk uitgevoerd per gewest en per leeftijdsgroep. Vervolgens worden de waargenomen sterfgevallen in elk gewest en elke leeftijds- en geslachtsgroep vergeleken met de schatting van de mortaliteit in de corresponderende groep. Dit kan verklaren waarom de som van de extra sterfgevallen in de verschillende groepen niet overeenkomt met de berekening van de extra sterfgevallen voor het gehele land of de betreffende groep als geheel.

De analyse volgens de woonplaats van de personen toont aan dat de oversterfte duidelijk meer uitgesproken was bij de WZC-bewoners, met 499 extra sterfgevallen (+2,7 %), tegenover 680 extra sterfgevallen (+1,6 %) bij personen ouder dan 65 jaar die niet in een WZC verblijven (Tabel 2, Figuur 3). In beide groepen was de oversterfte vooral merkbaar bij de personen van 85 jaar en ouder. Bij de WZC-bewoners was de oversterfte sterker bij vrouwen (+3,4 %) dan bij mannen (+2,6 %). Bij de niet-WZC-bewoners daarentegen was de oversterfte vergelijkbaar tussen de geslachten, met een oversterfte van +1,8 % bij vrouwen en +1,7 % bij mannen.

Over alle leeftijden heen lag het ruwe sterftecijfer hoger bij vrouwen (612,6 sterfgevallen per 100.000 inwoners) dan bij mannen (599,9 sterfgevallen per 100.000 inwoners) (Tabel 2). Binnen elke leeftijdsgroep lag dit ruwe sterftecijfer echter hoger bij mannen dan bij vrouwen.

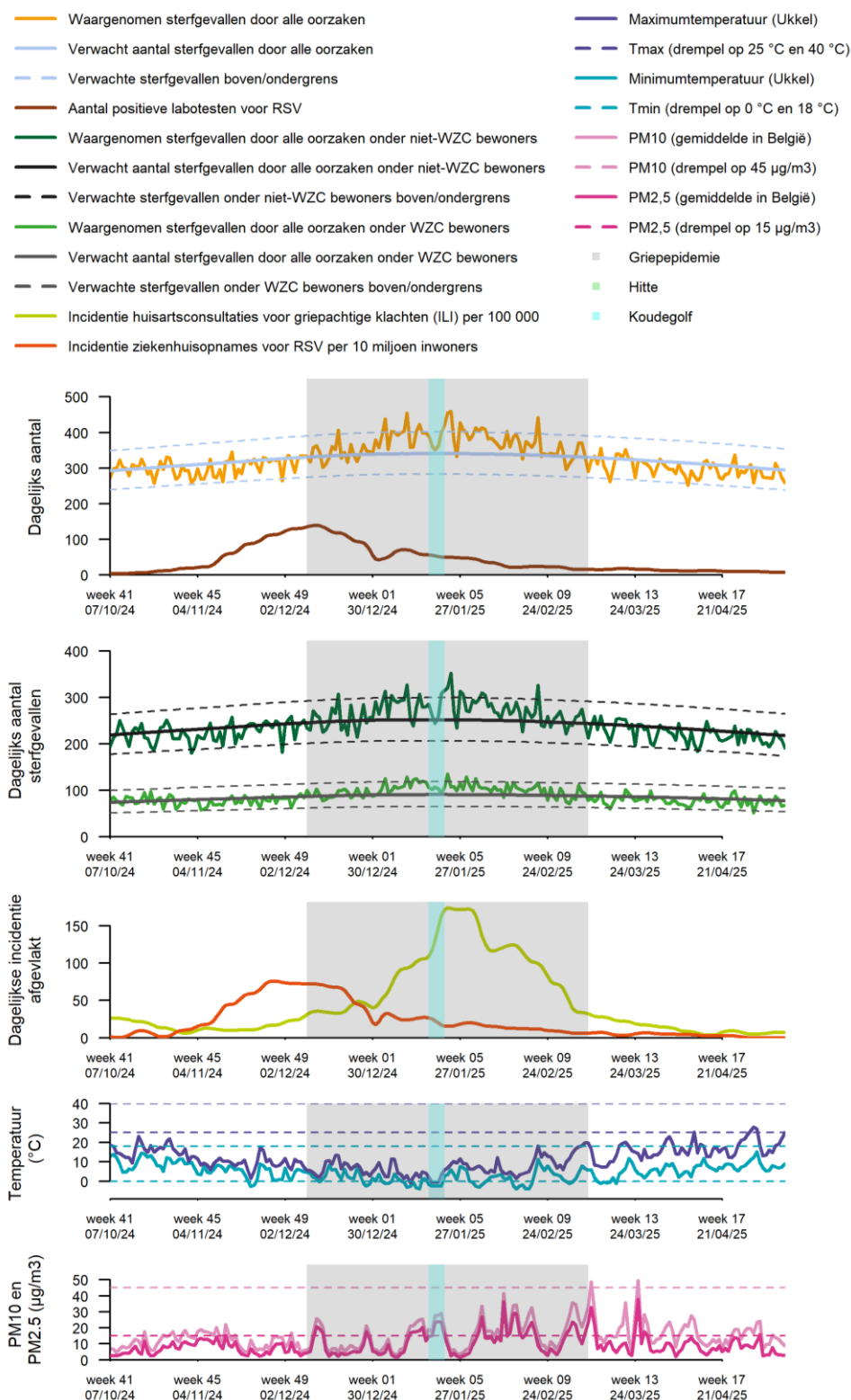
RESULTATEN

Tabel 2 • Wintersterfte in België en bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners (weken 41, 2024 tot 19, 2025)

BELGIË						
Groep	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (per 100 000 inwoners)	Gemiddeld aantal sterfgevallen per dag (standaardafwijking)
Totaal	71 738	70 423	1 315	1,9	606,4	331 (45)
85+ jaar	32 808	31 499	1 309	4,2	9 188,2	151 (26)
65-84 jaar	29 990	29 973	17	0,1	1 462,4	138 (20)
0-64 jaar	8 940	8 877	63	0,7	94,9	41 (7)
15-64 jaar	8 610	8 587	23	0,3	114,4	40 (7)
Mannen	34 991	34 357	634	1,8	599,9	161 (23)
85+ jaar	12 691	11 787	904	7,7	10 166,3	58 (11)
65-84 jaar	16 844	16 797	47	0,3	1 761,8	78 (13)
0-64 jaar	5 456	5 501	-45	-0,8	114,8	25 (5)
15-64 jaar	5 273	5 351	-78	-1,4	139,5	24 (5)
Vrouwen	36 747	35 934	813	2,3	612,6	169 (27)
85+ jaar	20 117	19 518	599	3,1	8 662,5	93 (17)
65-84 jaar	13 146	12 988	158	1,2	1 200,9	61 (10)
0-64 jaar	3 484	3 305	179	5,4	74,6	16 (4)
15-64 jaar	3 337	3 165	172	5,4	89,2	15 (4)

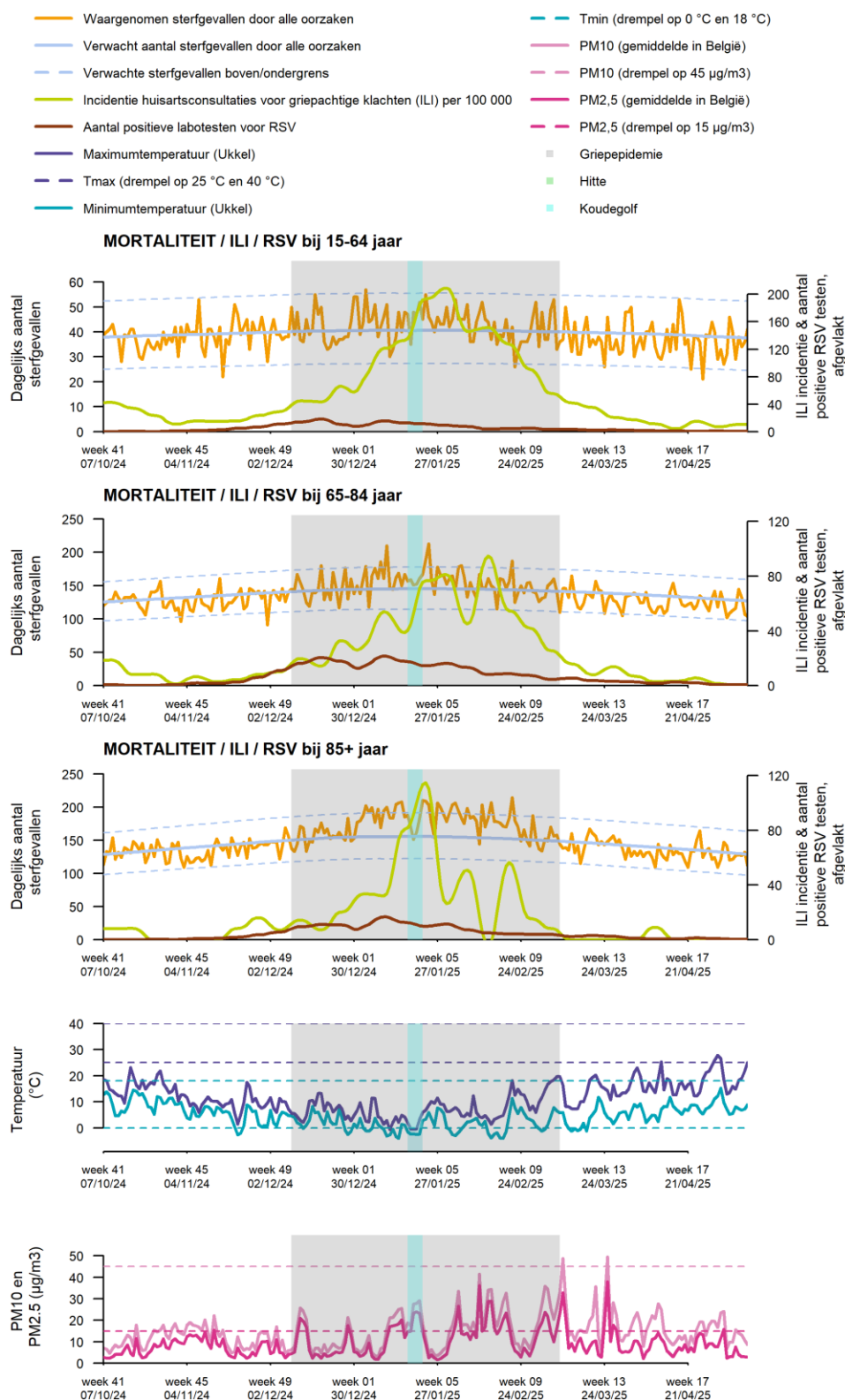
WZC-BEWONERS						
Totaal	18 851	18 352	499	2,7	13 647,0	87 (16)
85+ jaar	13 281	12 474	807	6,5	-	61 (13)
65-84 jaar	4 863	4 852	11	0,2	-	22 (5)
Mannen	6 326	6 167	159	2,6	-	29 (7)
85+ jaar	3 598	3 251	347	10,7	-	17 (5)
65-84 jaar	2 238	2 238	0	0,0	-	10 (3)
Vrouwen	12 525	12 113	412	3,4	-	58 (12)
85+ jaar	9 683	9 196	487	5,3	-	45 (10)
65-84 jaar	2 625	2 569	56	2,2	-	12 (4)

NIET-WZC-BEWONERS						
Totaal, 65+	44 449	43 769	680	1,6	1 955,7	205 (29)
85+ jaar	19 449	18 836	613	3,3	-	90 (15)
65-84 jaar	25 000	24 891	109	0,4	-	115 (18)
Mannen	28 471	27 991	480	1,7	-	131 (19)
85+ jaar	9 051	8 472	579	6,8	-	42 (8)
65-84 jaar	14 519	14 453	66	0,5	-	67 (11)
Vrouwen	24 098	23 677	421	1,8	-	111 (17)
85+ jaar	10 398	10 176	222	2,2	-	48 (10)
65-84 jaar	10 481	10 289	192	1,9	-	48 (9)

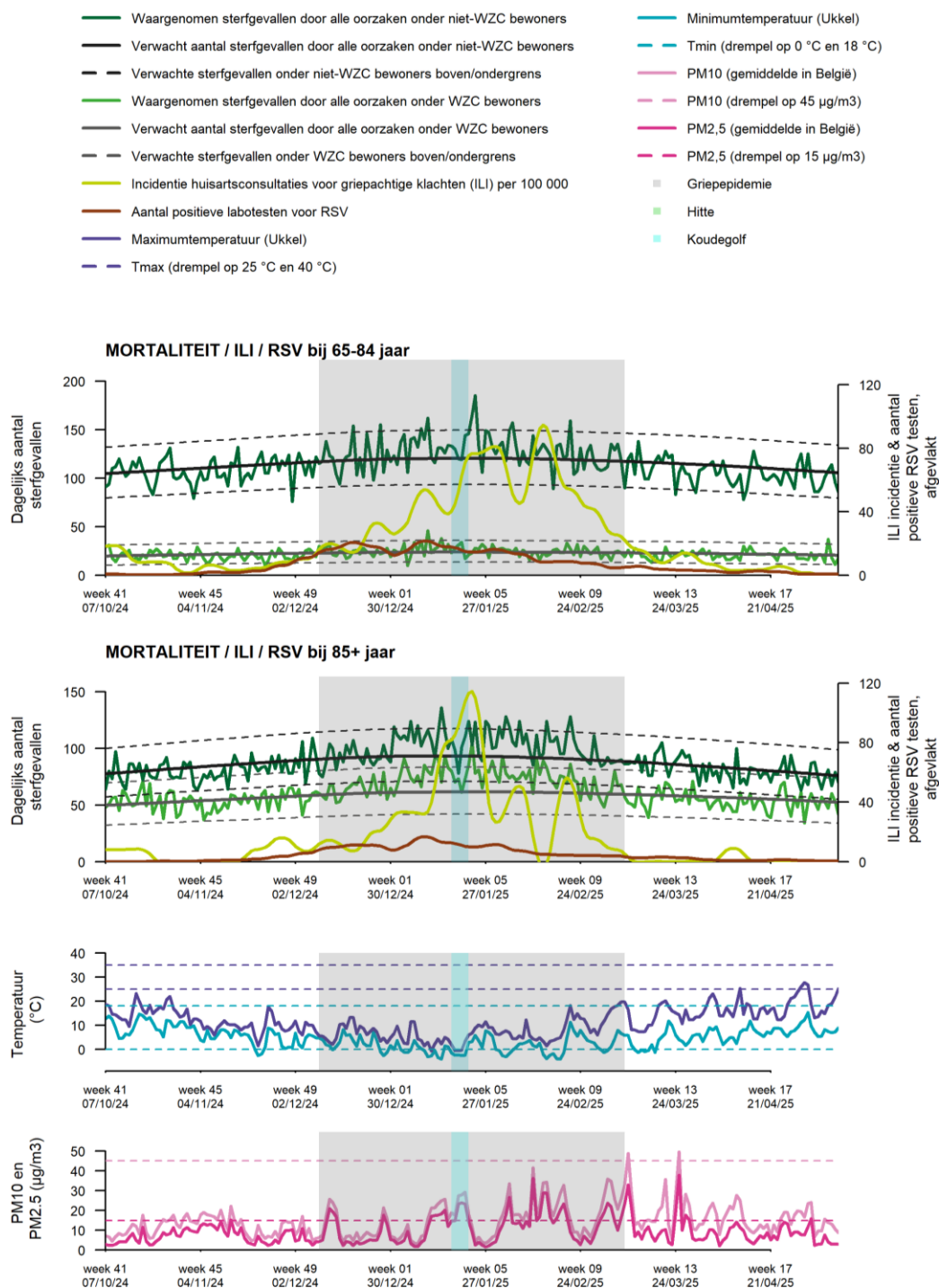

Figuur 1 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, België, oktober 2024 tot mei 2025

Hoe deze grafieken lezen? Wanneer het aantal waargenomen sterfgevallen door alle oorzaken per dag (oranje lijn) de boven- of ondergrenzen van de verwachte sterfgevallen volgens de modellering (boven-/ondergrens verwachte sterfgevallen) overschrijdt, is er sprake van een statistisch significante oversterfte of ondersterfte.

Figuur 2 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, België, oktober 2024 tot mei 2025

Figuur 3 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België, oktober 2024 tot mei 2025

• VLAANDEREN

Over de volledige winterperiode 2024-2025 werden in Vlaanderen 42 179 sterfgevallen geregistreerd, tegenover 41 140 verwachte sterfgevallen, wat overeenkomt met een **oversterfte van +2,5 % (1 039 extra sterfgevallen)** (Tabel 3). Er waren gemiddeld 194 sterfgevallen per dag, met een piek van 292 sterfgevallen op 21 februari 2025 (Figuren 4 en 5).

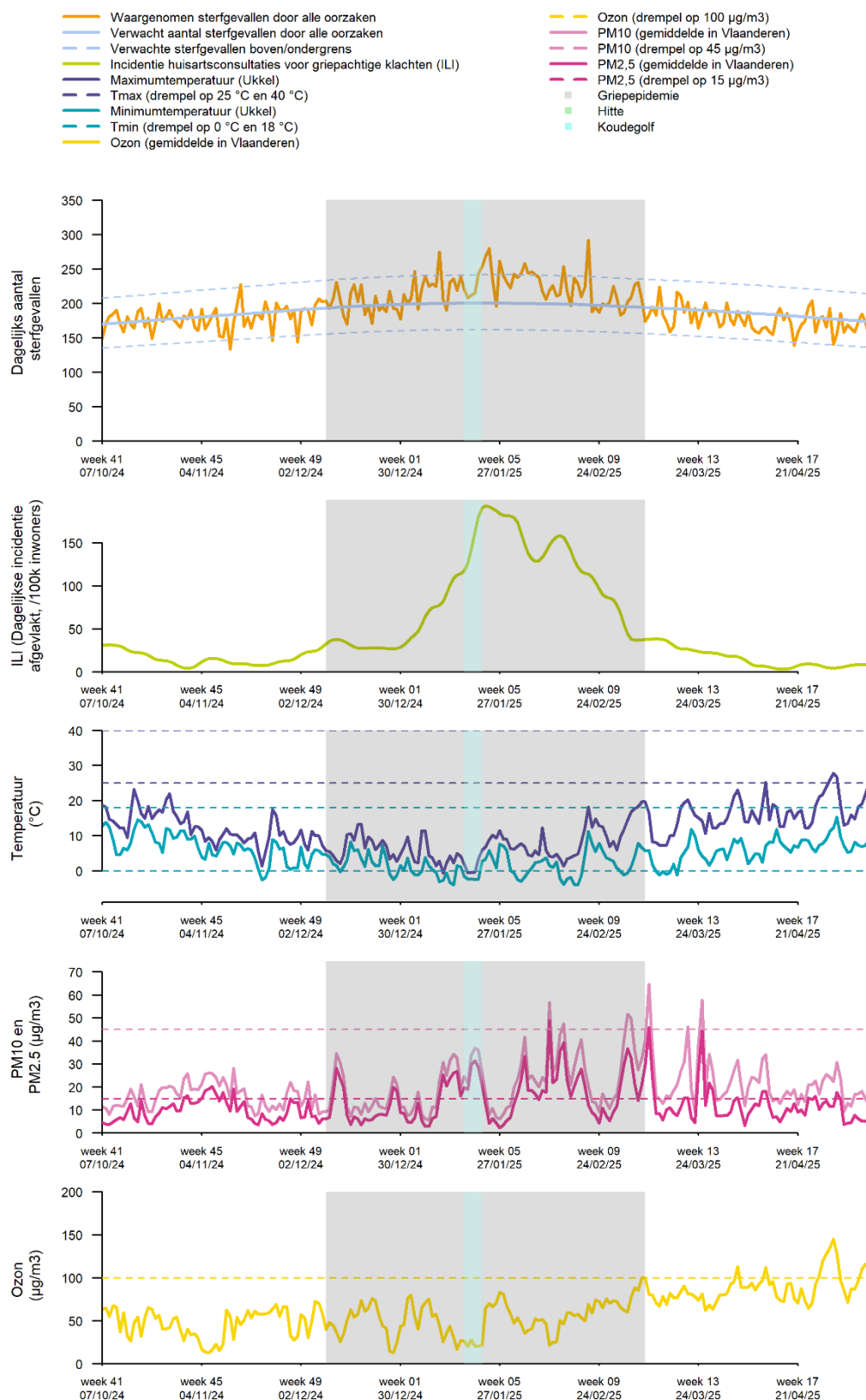
In Vlaanderen **was de oversterfte vooral uitgesproken bij personen van 85 jaar en ouder, met 847 extra sterfgevallen (+4,2 %)**. Over alle leeftijden heen was de **oversterfte groter bij vrouwen (+3,6 %) dan bij mannen (+2,3 %)**. Bij vrouwen had de extra sterfte voornamelijk betrekking op de groep jonger dan 65 jaar (+6,9 %), terwijl bij mannen de oversterfte meer uitgesproken was bij de 85-plussers (+6,4 %).

De ruwe sterftecijfers in Vlaanderen volgden dezelfde trends naar geslacht en leeftijdsgroep als die in België.

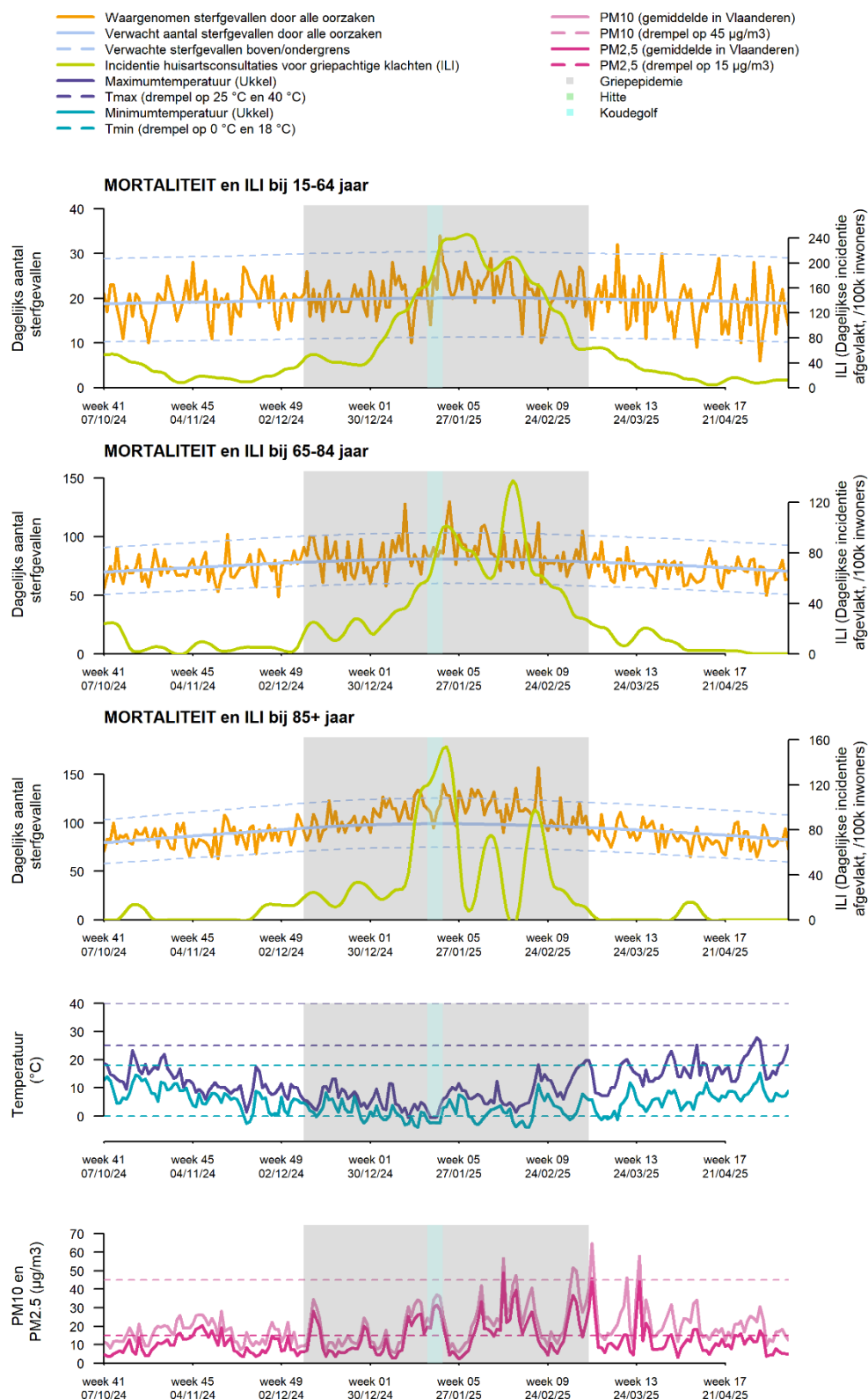
Tabel 3 • De wintermortaliteit in Vlaanderen (week 41, 2024 tot 19, 2025)

VLAANDEREN						
Groep	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (per 100 000 inwoners)	Gemiddeld aantal sterfgevallen per dag (standaardafwijking)
Totaal	42 179	41 140	1 039	2,5	614,1	194 (29)
85+ jaar	20 834	19 987	847	4,2	8 993,9	96 (17)
65-84 jaar	16 818	16 655	163	1,0	1 333,0	78 (13)
0-64 jaar	4 527	4 396	131	3,0	84,2	21 (5)
15-64 jaar	4 334	4 246	88	2,1	100,8	20 (5)
Mannen	20 662	20 201	461	2,3	607,4	95 (15)
85+ jaar	8 330	7 827	503	6,4	9 889,4	38 (8)
65-84 jaar	9 599	9 533	66	0,7	1 598,7	44 (9)
0-64 jaar	2 733	2 696	37	1,4	100,6	13 (4)
15-64 jaar	2 628	2 626	2	0,1	121,3	12 (4)
Vrouwen	21 517	20 769	748	3,6	620,6	99 (17)
85+ jaar	12 504	11 993	511	4,3	8 482,2	58 (11)
65-84 jaar	7 219	7 005	214	3,0	1 091,7	33 (7)
0-64 jaar	1 794	1 663	131	7,9	67,5	8 (3)
15-64 jaar	1 706	1 596	110	6,9	80,0	8 (3)

RESULTATEN

Figuur 4 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Vlaanderen, oktober 2024 tot mei 2025

Figuur 5 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Vlaanderen, oktober 2024 tot mei 2025

• WALLONIË

In Wallonië werden tijdens de winterperiode 2024-2025 in totaal 24 268 sterfgevallen geregistreerd, tegenover 24 029 verwachte sterfgevallen (Tabel 4), wat overeenkomt met een oversterfte van +1,0 % (239 extra sterfgevallen). Er waren gemiddeld 112 sterfgevallen per dag, met een piek van 167 sterfgevallen op 5 januari 2025 (Figuren 6 en 7).

In Wallonië betrof de oversterfte voornamelijk de personen van 85 jaar en ouder (+5,7 %). Ze werd vastgesteld bij mannen (+1,8 %), vooral vanaf 85 jaar (+12,5 %), en bij vrouwen (+2,0 %), voornamelijk bij de groep jonger dan 65 jaar (+7,4 %). Bij mannen jonger dan 65 jaar werd daarentegen een ondersterfte geregistreerd.

De ruwe sterftecijfers in Wallonië volgden dezelfde trends naar geslacht en leeftijdsgroep als die in België en Vlaanderen.

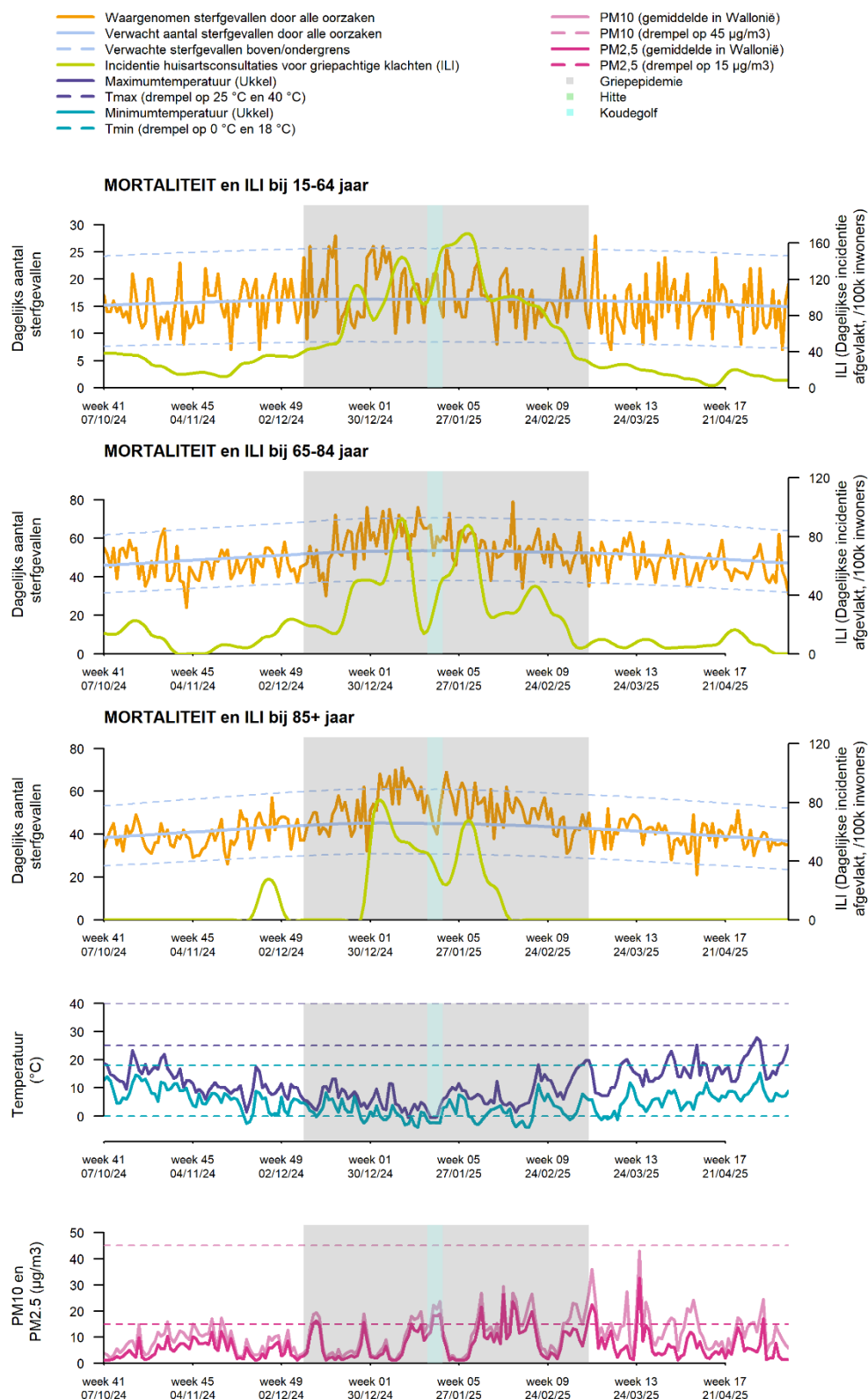
Tabel 4 • De wintermortaliteit in Wallonië (week 41, 2024 tot 19, 2025)

WALLONIË						
Groep	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (per 100 000 inwoners)	Gemiddeld aantal sterfgevallen per dag (standaardafwijking)
Totaal	24 268	24 029	239	1,0	654,8	112 (18)
85+ jaar	9 666	9 144	522	5,7	9650,1	45 (9)
65-84 jaar	11 036	11 045	-9	-0,1	1 699,9	51 (10)
0-64 jaar	3 566	3 567	-1	0,0	120,6	16 (5)
15-64 jaar	3 473	3 446	27	0,8	147,3	16 (5)
Mannen	11 787	11 583	204	1,8	649,3	54 (10)
85+ jaar	3 530	3 137	393	12,5	10 834,2	16 (5)
65-84 jaar	6 085	6 085	0	0,0	2 065,0	28 (6)
0-64 jaar	2 172	2 206	-34	-1,5	146,0	10 (3)
15-64 jaar	2 119	2 140	-21	-1,0	179,3	10 (3)
Vrouwen	12 481	12 231	250	2,0	660,2	58 (11)
85+ jaar	6 136	5 945	191	3,2	9 079,6	28 (7)
65-84 jaar	4 951	4 878	73	1,5	1 396,4	23 (6)
0-64 jaar	1 394	1 310	84	6,4	94,9	6 (3)
15-64 jaar	1 354	1 261	93	7,4	115,2	6 (3)

RESULTATEN

Figuur 6 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Wallonië, oktober 2024 tot mei 2025

Figuur 7 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Wallonië, oktober 2024 tot mei 2025

• **BRUSSEL**

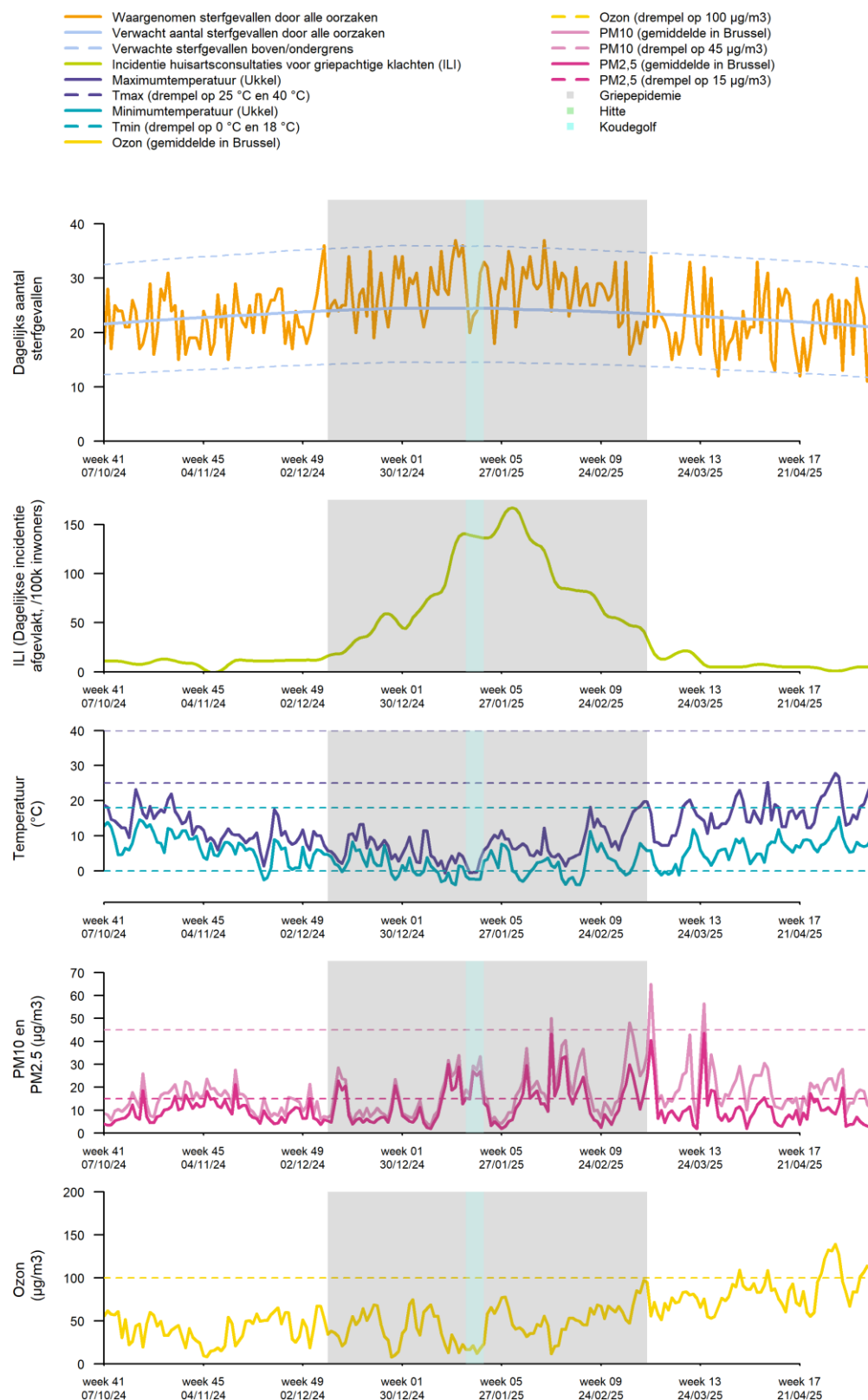
Over de volledige winterperiode 2024-2025 werden in Brussel 5 291 sterfgevallen geregistreerd, tegenover 5 048 verwachte sterfgevallen, wat overeenkomt met een oversterfte van +4,8 % (243 extra sterfgevallen) (Tabel 5). Er waren gemiddeld 24 sterfgevallen per dag, met een piek van 37 sterfgevallen op 14 januari en 8 februari 2025 (Figuren 8 en 9).

Net zoals in België in haar geheel, en in Vlaanderen en Wallonië, betrof de oversterfte in Brussel voornamelijk de personen van 85 jaar en ouder (+8,4 %). Ze was hoger bij mannen (+7,5 %) dan bij vrouwen (+4,1 %), met bijzonder hoge niveaus van oversterfte bij mannen van 85 jaar en ouder (+19,7 %) en vrouwen jonger dan 65 jaar (+16,3 %).

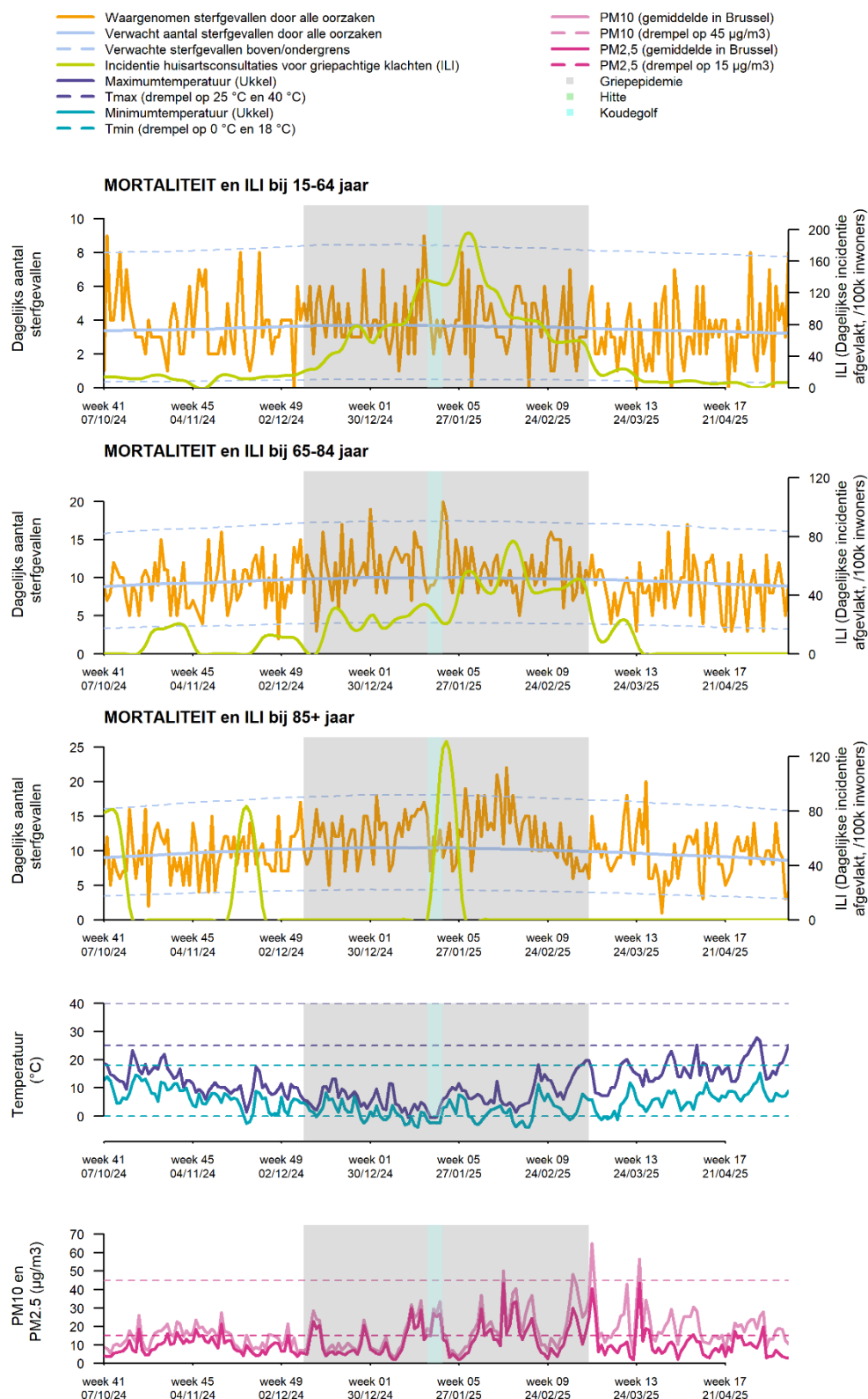
De ruwe sterftecijfers in Brussel volgden dezelfde trends naar geslacht en leeftijdsgroep als die in België, Vlaanderen en Wallonië.

Tabel 5 • De wintermortaliteit in Brussel (week 41, 2024 tot 19, 2025)

BRUSSEL						
Groep	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (per 100 000 inwoners)	Gemiddeld aantal sterfgevallen per dag (standaardwijking)
Totaal	5 291	5 048	243	4,8	421,1	24 (6)
85+ jaar	2 308	2 129	179	8,4	9 138,3	11 (4)
65-84 jaar	2 136	2 080	56	2,7	1527,2	10 (3)
0-64 jaar	847	793	54	6,9	77,6	4 (2)
15-64 jaar	803	763	40	5,3	92,5	4 (2)
Mannen	2 542	2 366	176	7,5	412,9	12 (3)
85+ jaar	831	694	137	19,7	10 360,6	4 (2)
65-84 jaar	1 160	1 083	77	7,1	1 903,1	5 (2)
0-64 jaar	551	525	26	5,0	100,8	3 (2)
15-64 jaar	526	504	22	4,5	121,5	2 (2)
Vrouwen	2 749	2 641	108	4,1	429,0	13 (4)
85+ jaar	1 477	1 390	87	6,3	8 569,2	7 (3)
65-84 jaar	976	968	8	0,9	1 236,8	4 (2)
0-64 jaar	296	251	45	18,0	54,3	1 (1)
15-64 jaar	277	238	39	16,3	63,6	1 (1)

Figuur 8 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Brussel, oktober 2024 tot mei 2025

Figuur 9 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Brussel, oktober 2024 tot mei 2025

• **STANDARDISATIE**

Tijdens de winterperiode 2024-2025 lagen de **ruwe sterftcijfers** per gewest en per geslacht hoger in Wallonië, gevolgd door Vlaanderen en Brussel (Tabel 6). Wanneer rekening wordt gehouden met de leeftijds- en geslachtsverdeling van de bevolking en gekeken wordt naar de **gestandaardiseerde sterftcijfers**, blijft **Wallonië bovenaan met een hoger sterfteniveau** dan de rest van het land, gevolgd door Brussel en daarna Vlaanderen.

Tabel 6 • Standaardisatie van het ruwe sterftcijfer per gewest en geslacht tijdens de winterperiode (week 41, 2024 tot 19, 2025)

		Ruw sterftcijfer (100 000 inwoners)	Gecorrigeerd sterftcijfer (100 000 inwoners)
Totaal	Vlaanderen	614,1	568,0
	Wallonië	654,8	684,9
	Brussel	421,1	607,8
Mannen	Vlaanderen	607,4	555,5
	Wallonië	649,3	689,5
	Brussel	412,9	616,1
Vrouwen	Vlaanderen	620,6	580,2
	Wallonië	660,2	680,4
	Brussel	429,0	599,8

2. Mortaliteit en risicofactoren

• GRIEP, RSV, KOUDEGOLF EN LUCHTVERVUILING

GRIEP

Tijdens het winterseizoen 2024-2025 duurde de griep epidemie 13 weken, van 9 december 2024 (week 50) tot en met 9 maart 2025 (week 10). De epidemische drempel voor consultaties bij huisartsen voor bevestigde griep infecties (55 consultaties/100.000 inwoners) werd al in week 50 overschreden (107 consultaties/100.000 inwoners), met een piek van 670 consultaties/100.000 inwoners in week 4 (van 20 tot 26 januari 2025) en dit tot week 10 (124 consultaties/100.000 inwoners).

Deze griep epidemie duurde langer dan gebruikelijk en was bijzonder intens. Het merendeel van de griepgevallen werd veroorzaakt door het type A-virus (H1N1 en H3N2 in gelijke proporties), terwijl type B later in het seizoen en in mindere mate opdook (Figuren 1–9, Tabellen 7, 10, 14 en 16).

RSV

De RSV-epidemie duurde 12 weken, van 11 november 2024 (week 46) tot 2 februari 2025 (week 5). De epidemische drempel, vastgesteld op 266 positieve tests, werd overschreden vanaf week 46. Het piekmoment van de epidemie werd bereikt in week 50 (van 9 tot 15 december 2024) met 969 positieve tests, gerapporteerd door het Epilabo-netwerk.

Het profiel van de epidemie, zowel qua intensiteit als duur, komt overeen met wat klassiek wordt waargenomen in België. In vergelijking met het vorige seizoen werd een duidelijke daling van de incidentie vastgesteld bij zuigelingen van 0 tot 5 maanden. Deze evolutie is in lijn met de eerste implementatie van een Nirsevimab-immunisatiecampagne voor jonge kinderen in België. Dit seizoen werd een duidelijk tijdsverschil waargenomen in de epidemiedynamiek tussen jonge kinderen en personen van 65 jaar en ouder. Bij jonge kinderen werd het piekincident bereikt in week 48, terwijl bij 65-plussers het piekincident later optrad, in week 1 (Figuren 1–3).

KOUDEGOLF

Een koudegolf, zoals gedefinieerd door het KMI, werd waargenomen van 17 tot 22 januari 2025. De vorige koudegolf dateerde van januari 2024. Tijdens de volledige winterperiode werden 41 dagen met negatieve minimumtemperaturen geregistreerd (Figuren 1–9, Tabellen 7 en 14). De laagste minimumtemperatuur van -4,0 °C werd gemeten in Ukkel op 14 januari en 18 februari 2025 (weken 3 en 8).

Vier dagen kenden eveneens negatieve maximumtemperaturen, met -0,6 °C op 11 januari 2025 (week 2). Vanaf 9 januari 2025 (week 2) werd er ook meerdere dagen sneeuwval waargenomen.

LUCHTVERVUILING

Verschillende dagen werden gekenmerkt door luchtvervuiling (Figuren 1–9, Tabellen 7 en 14), waarbij de Europese informatietolerantiedrempel voor fijnstof (PM_{2,5}) werd overschreden. IRCELINE heeft uitzonderlijk zes waarschuwingen voor piekverontreiniging voor fijnstof (PM_{2,5} hoger dan 35 µg/m³ gemiddeld over 24 uur) afgegeven in de weken 4, 7, 10, 11 en 13 van 2025. De informatiefase werd tijdens deze weken voornamelijk in Vlaanderen geactiveerd, maar ook in Wallonië (weken 11 en 13) en Brussel (weken 7, 11 en 13).

De WHO-drempel voor PM_{2,5} (15 µg/m³) werd overschreden gedurende 37 dagen, tegenover 15 dagen in 2023-2024 en 38 dagen in 2022-2023. Het piekmoment van hoge PM_{2,5}-concentraties werd nationaal en in de drie gewesten bereikt op 10 februari 2025 (week 7). Wat PM₁₀ betreft, werd de drempel van 45 µg/m³ tweemaal overschreden tijdens de winterperiode, met een piek in Vlaanderen en Brussel op 25 maart 2025 (week 13).

RESULTATEN

Tabel 7 • De risicofactoren per gewest van 2 december 2024 (week 49) tot 23 februari 2025 (week 8)

Week	Datum	Ukkel		BELGIË			VLAANDEREN			WALLONIË			BRUSSEL		
		Tmax (°C)	Tmin (°C)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)
49	02/12/2024	11,7	6,8	23,9	7,7	4,5	24,0	11,7	6,6	29,0	4,4	2,8	12,1	9,6	6,4
	03/12/2024	7,6	2,0	23,9	10,5	5,2	24,0	14,8	7,0	29,0	7,2	3,8	12,1	11,7	6,6
	04/12/2024	6,0	0,7	23,9	17	11,0	24,0	22,3	13,9	29,0	12,6	8,6	12,1	21,4	15,1
	05/12/2024	11,3	4,7	23,9	6,9	5,0	24,0	10,4	7,2	29,0	4,2	3,2	12,1	8,1	6,6
	06/12/2024	10,0	6,1	23,9	10,9	4,8	24,0	16,8	7,5	29,0	6,1	2,6	12,1	13,8	5,9
	07/12/2024	10,0	5,7	23,9	4,7	2,6	24,0	8,2	4,2	29,0	2,0	1,2	12,1	6,0	3,8
	08/12/2024	7,3	4,8	23,9	5,9	4,1	24,0	9,3	6,1	29,0	3,2	2,4	12,1	7,3	5,8
50	09/12/2024	5,7	4,7	35,3	6,3	4,4	37,0	9,3	6,1	40,9	4,0	3,0	18,7	6,9	5,4
	10/12/2024	5,5	4,0	35,3	7,6	5,2	37,0	10,4	6,8	40,9	5,3	4,0	18,7	7,8	4,8
	11/12/2024	4,4	2,0	35,3	16,9	13,2	37,0	21,7	16,5	40,9	13,1	10,5	18,7	18,5	13,6
	12/12/2024	2,9	1,5	35,3	25,7	20,9	37,0	34,6	28,1	40,9	18,6	15,1	18,7	28,5	22,8
	13/12/2024	2,1	-0,2	35,3	24,2	19,5	37,0	30,4	23,7	40,9	19,4	16,2	18,7	23,9	18,7
	14/12/2024	4,6	1,2	35,3	20,6	16,8	37,0	24,4	19,6	40,9	17,5	14,5	18,7	23,4	20,5
	15/12/2024	10,3	3,1	35,3	8,5	5,9	37,0	11,5	7,8	40,9	6,1	4,4	18,7	9,7	7,6
51	16/12/2024	10,6	8,3	33,3	4,1	2,3	27,7	7,3	3,8	43,4	1,5	1,2	35,4	4,9	3,9
	17/12/2024	8,7	5,8	33,3	6,9	4,3	27,7	11,3	7,1	43,4	3,4	2,1	35,4	8,1	5,7
	18/12/2024	13,2	6,1	33,3	7,2	4,0	27,7	11,1	6,2	43,4	4,1	2,3	35,4	9,9	6,5
	19/12/2024	13,3	3,5	33,3	4,9	2,3	27,7	8,2	3,6	43,4	2,2	1,3	35,4	7,1	4,7
	20/12/2024	6,5	1,3	33,3	8,8	4,4	27,7	13,0	6,4	43,4	5,4	2,8	35,4	11,0	6,2
	21/12/2024	9,7	6,2	33,3	5,2	3,2	27,7	9,2	5,5	43,4	2,0	1,4	35,4	7,2	5,1
	22/12/2024	8,7	2,6	33,3	7,1	3,5	27,7	11,8	5,8	43,4	3,3	1,8	35,4	8,8	4,5
52	23/12/2024	6,1	1,5	48,0	9,1	4,5	27,7	15,1	7,3	82,6	4,3	2,2	58,3	11,0	5,8
	24/12/2024	7,4	1,5	48,0	7,8	5,3	27,7	11,7	8,1	82,6	4,8	3,0	58,3	8,9	6,8
	25/12/2024	8,7	7,2	48,0	7,0	4,9	27,7	11,0	8,1	82,6	3,8	2,3	58,3	8,1	7,1
	26/12/2024	7,1	3,5	48,0	7,4	5,1	27,7	10,6	7,8	82,6	4,8	3,0	58,3	6,5	4,7
	27/12/2024	3,4	-0,9	48,0	12,6	9,2	27,7	15,9	12,1	82,6	10,0	6,9	58,3	13,1	10,1
	28/12/2024	4,7	-2,5	48,0	21,4	17,6	27,7	24,4	20,0	82,6	18,9	15,7	58,3	23,5	20,7
	29/12/2024	2,8	-1,3	48,0	15,9	13,0	27,7	21,5	18,4	82,6	11,4	8,8	58,3	16,7	14,9
1	30/12/2024	4,8	1,6	30,3	7,1	5,4	25,4	11,6	8,9	42,0	3,4	2,5	30,9	8,7	7,7
	31/12/2024	6,7	0,1	30,3	6,5	5,0	25,4	11,4	8,6	42,0	2,7	2,2	30,9	7,8	6,6
	01/01/2025	9,7	3,7	57,1	5,0	3,2	42,7	7,7	4,8	81,3	2,8	1,9	60,1	7,0	5,3
	02/01/2025	5,5	0,1	57,1	6,3	3,7	42,7	8,4	4,5	81,3	4,6	3,1	60,1	6,7	4,7
	03/01/2025	2,6	-1,1	57,1	8,7	5,0	42,7	12,1	6,6	81,3	6,0	3,7	60,1	10,5	6,9
	04/01/2025	2,3	-1,2	57,1	12,9	9,5	42,7	17,8	13,1	81,3	9,0	6,6	60,1	14,3	11,2
	05/01/2025	11,5	-0,1	57,1	4,9	3,4	42,7	7,9	5,4	81,3	2,5	1,8	60,1	5,9	4,5
2	06/01/2025	11,4	3,8	92,0	3,6	1,9	76,0	6,2	2,9	123,6	1,5	1,1	80,6	4,2	2,4
	07/01/2025	4,4	1,5	92,0	3,2	1,8	76,0	5,7	2,9	123,6	1,2	1,0	80,6	3,3	2,0
	08/01/2025	3,7	0,4	92,0	6,8	3,9	76,0	11,3	6,4	123,6	3,2	1,9	80,6	7,7	4,9
	09/01/2025	1,5	-0,4	92,0	7,6	5,1	76,0	11,1	7,1	123,6	4,7	3,4	80,6	9,6	7,6
	10/01/2025	2,9	-3,1	92,0	15,8	11,5	76,0	22,6	16,3	123,6	10,5	7,7	80,6	17,7	14,0
	11/01/2025	-0,6	-2,7	92,0	21,2	17,0	76,0	30,7	25,4	123,6	13,6	10,3	80,6	22,9	20,2
	12/01/2025	2,2	-0,5	92,0	21,3	17,5	76,0	25,1	20,4	123,6	18,1	15,0	80,6	31,8	30,0
3	13/01/2025	4,3	-3,3	107,9	23,3	17,7	115,4	31,6	23,8	83,1	16,7	12,7	138,4	24,8	18,8
	14/01/2025	2,2	-4,0	107,9	25,0	18,3	115,4	34,3	26,1	83,1	17,5	12,1	138,4	26,9	20,0
	15/01/2025	5,0	1,5	107,9	25,6	20,2	115,4	32,8	26,8	83,1	19,8	14,9	138,4	34,0	28,8
	16/01/2025	4,2	1,2	107,9	15,3	12,0	115,4	19,9	16,1	83,1	11,6	8,7	138,4	15,4	12,8
	17/01/2025	2,0	-1,5	107,9	18,9	14,7	115,4	24,5	19,8	83,1	14,4	10,7	138,4	18,9	15,3
	18/01/2025	-0,5	-2,4	107,9	17,6	15,0	115,4	22,1	19,0	83,1	14,1	11,8	138,4	16,7	14,8
	19/01/2025	-0,4	-2,2	107,9	27,5	23,3	115,4	34,0	29,5	83,1	22,3	18,3	138,4	29,4	27,0

RESULTATEN

Week	Datum	Ukkel		BELGIË			VLAANDEREN			WALLONIË			BRUSSEL		
		Tmax (°C)	Tmin (°C)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)	ILI	PM ₁₀ * (µg/m³)	PM _{2.5} * (µg/m³)
4	20/01/2025	-0,3	-2,5	171,4	27,9	24,0	189,9	36,9	31,5	154,6	20,7	18,1	137,3	27,6	25,1
	21/01/2025	3,4	-2,4	171,4	29,2	23,3	189,9	36,0	28,7	154,6	23,7	18,9	137,3	33,4	26,9
	22/01/2025	6,0	2,9	171,4	18,2	14,6	189,9	25,8	20,4	154,6	12,1	10,0	137,3	16,4	13,1
	23/01/2025	6,8	3,3	171,4	11,8	9,0	189,9	17,2	12,8	154,6	7,5	6,0	137,3	14,5	11,7
	24/01/2025	8,8	5,9	171,4	4,6	2,6	189,9	8,1	4,3	154,6	1,8	1,2	137,3	5,3	3,2
	25/01/2025	10,2	3,6	171,4	6,5	4,0	189,9	10,7	6,4	154,6	3,1	2,0	137,3	7,1	5,0
	26/01/2025	9,4	0,9	171,4	3,9	2,6	189,9	6,9	4,4	154,6	1,5	1,2	137,3	4,6	3,6
5	27/01/2025	11,5	7,7	170,4	3,5	1,6	180,0	6,2	2,3	159,1	1,4	1,0	165,1	4,2	1,9
	28/01/2025	9,1	7,1	170,4	4,6	2,2	180,0	8,3	3,6	159,1	1,6	1,1	165,1	6,2	2,9
	29/01/2025	9,0	5,7	170,4	6,4	3,3	180,0	11,0	5,6	159,1	2,6	1,4	165,1	8,9	5,0
	30/01/2025	6,4	0,1	170,4	7,4	4,3	180,0	11,8	6,8	159,1	3,9	2,3	165,1	8,9	5,8
	31/01/2025	6,2	-0,5	170,4	14,6	9,4	180,0	19,7	12,6	159,1	10,6	6,9	165,1	16,1	10,8
	01/02/2025	7,0	-2,5	170,4	17,5	12,6	180,0	23,6	17,3	159,1	12,6	8,8	165,1	18,8	13,3
	02/02/2025	7,8	-3,0	170,4	23,1	17,6	180,0	29,6	23,0	159,1	18,0	13,4	165,1	22,7	17,2
6	03/02/2025	6,9	-1,7	119,1	33,5	26,7	131,0	41,8	33,3	94,0	26,8	21,5	129,6	37,0	29,5
	04/02/2025	4,6	-0,3	119,1	17,4	13,8	131,0	23,4	18,6	94,0	12,6	10,0	129,6	18,7	15,1
	05/02/2025	4,3	0,9	119,1	18,1	13,4	131,0	25,0	18,6	94,0	12,6	9,3	129,6	20,5	16,9
	06/02/2025	5,7	2,3	119,1	17,9	14,0	131,0	22,6	17,0	94,0	14,0	11,6	129,6	22,6	18,5
	07/02/2025	4,7	2,5	119,1	14,9	11,0	131,0	20,1	14,6	94,0	10,8	8,2	129,6	17,9	12,8
	08/02/2025	12,3	3,0	119,1	19,2	14,6	131,0	24,2	18,5	94,0	15,3	11,5	129,6	17,1	12,9
	09/02/2025	5,9	3,7	119,1	15,0	12,0	131,0	22,1	17,7	94,0	9,4	7,5	129,6	13,0	9,5
7	10/02/2025	4,3	1,6	123,1	41,5	36,3	155,7	56,7	48,9	86,3	29,4	26,3	86,1	50,1	43,2
	11/02/2025	3,9	1,0	123,1	17,7	14,9	155,7	26,3	22,0	86,3	10,8	9,3	86,1	19,1	16,1
	12/02/2025	4,8	2,6	123,1	22,1	16,8	155,7	30,3	23,4	86,3	15,4	11,4	86,1	27,1	20,8
	13/02/2025	3,4	-2,1	123,1	34,0	28,8	155,7	42,7	35,4	86,3	26,9	23,5	86,1	38,1	32,4
	14/02/2025	1,4	-3,8	123,1	34,4	28,9	155,7	47,4	39,4	86,3	24,1	20,4	86,1	40,4	33,4
	15/02/2025	3,4	-2,4	123,1	21,2	16,6	155,7	29,5	23,0	86,3	14,5	11,5	86,1	23,3	17,0
	16/02/2025	3,8	-1,8	123,1	17,3	13,7	155,7	20,9	15,9	86,3	14,4	12,0	86,1	17,2	12,8
8	17/02/2025	4,4	-3,8	100,7	22,6	16,0	115,4	28,6	20,1	84,4	17,7	12,6	81,1	26,4	17,2
	18/02/2025	4,8	-4,0	100,7	28,7	20,2	115,4	35,7	24,7	84,4	23,1	16,7	81,1	33,2	20,7
	19/02/2025	8,1	-1,4	100,7	32,7	23,4	115,4	40,6	27,8	84,4	26,4	19,8	81,1	36,7	24,4
	20/02/2025	12,5	4,9	100,7	21,8	16,8	115,4	27,3	20,2	84,4	17,4	14,0	81,1	22,1	15,8
	21/02/2025	18,2	11,3	100,7	15,0	9,0	115,4	20,4	12,3	84,4	10,6	6,4	81,1	16,7	8,7
	22/02/2025	12,5	7,8	100,7	9,1	5,8	115,4	13,7	9,0	84,4	5,5	3,3	81,1	9,7	5,9
	23/02/2025	14,8	5,5	100,7	9,0	4,8	115,4	13,4	7,7	84,4	5,4	2,5	81,1	10,2	5,0

* Gemiddelde over 24 uur van de concentraties PM₁₀ en PM_{2.5} (ruimtelijk gemiddelde per gewest)
ILI = dagelijkse incidentie van griepachtige klachten (Influenza-Like Illness) per 100 000 inwoners
Waarden in **rood** = extreme waarde (Tmax < 0 °C, Tmin < 0 °C, ILI = **piek**, PM₁₀ > 45 µg/m³, PM_{2.5} > 15 µg/m³)

2.1. WEKELIJKSE ANALYSE VAN DE OVERSTERFTE

Tijdens de winterperiode 2024-2025 werd oversterfte over de volledige week waargenomen gedurende zes opeenvolgende weken (weken 1-6, 2025) in de volledige bevolking in België, en gedurende acht opeenvolgende weken bij personen van 85 jaar en ouder (Tabel 8). Deze periode van oversterfte valt samen met de griep epidemie, de RSV-epidemie en twee smogepisodes.

Op gewestelijk niveau werden wekelijkse oversterftewaarschuwingen voor de volledige bevolking geregistreerd gedurende vijf weken in Vlaanderen, vier weken in Wallonië en één week in Brussel, voornamelijk bij de 85-plussers.

Wekelijkse oversterfte werd ook op nationaal niveau vastgesteld, zowel bij bewoners als bij niet-WZC-bewoners (Tabel 9). Bij de **bewoners van WZC** betrof de **oversterfte gedurende drie weken** de gehele bevolking, terwijl gedurende **vijf weken vooral 85-plussers** werden getroffen. Bij ouderen die niet in een WZC verblijven, werd oversterfte gedurende zeven opeenvolgende weken geregistreerd bij vrouwen ouder dan 65 jaar.

Tabel 8 • Wekelijkse analyse van de oversterfte, van 30 september 2024 (week 40) tot 11 mei 2025 (week 19)

Week	BELGIË												VLAANDEREN												WALLONIË												BRUSSEL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	Totaal			15-64 jaar			65-84 jaar			85+ jaar			Totaal			15-64 jaar			65-84 jaar			85+ jaar			Totaal			15-64 jaar			65-84 jaar			85+ jaar																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
40																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														

X = statistische significante oversterfte, X = statistische significante ondersterfte
T = totaal (mannen + vrouwen), M = mannen, V = vrouwen
In grijs omkaderd = weken gekenmerkt door RSV-epidemieën: weken 46, 2024 tot 5, 2025
In rood omkaderd = weken gekenmerkt door griep-epidemieën: weken 50, 2024 tot 10, 2025
In groen omkaderd = weken gekenmerkt door smog: weken 4, 7, 10, 11, en 13, 2025

Tabel 9 • Wekelijkse analyse van de oversterfte, bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België, van 30 september 2024 (week 40) tot 11 mei 2025 (week 19)

Week	BELGIË												WZC-BEWONERS									NIET-WZC-BEWONERS								
	Totaal			15-64 jaar			65-84 jaar			85+ jaar			Totaal			65-84 jaar			85+ jaar			Totaal			65-84 jaar			85+ jaar		
	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V
40																														
41																														
42																														
43																														
44																														
45																														
46																														
47																														
48																														
49																														
50																														
51																														
52																														
1	X									X	X								X		X						X	X		
2	X	X	X				X		X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X						X			
3	X		X							X	X	X	X	X	X		X		X		X						X			
4	X	X	X				X	X		X	X	X				X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X						X	X	X	
6	X		X						X		X								X		X						X		X	
7			X						X		X					X	X				X									
8									X	X																	X	X		
9																														
10																														
11																														
12																														
13						X			X										X		X	X								
14																														
15									X																	X				
16																														
17																														
18																														
19																														

X = statistische significante oversterfte, X = statistische significante ondersterfte

T = totaal (mannen + vrouwen), M = mannen, V = vrouwen

In grijs omkaderd = weken gekenmerkt door RSV-epidemieën: weken 46, 2024 tot 5, 2025

In rood omkaderd = weken gekenmerkt door griepiepidemieën: weken 50, 2024 tot 10, 2025

In groen omkaderd = weken gekenmerkt door smog: weken 4, 7, 10, 11, en 13, 2025

2.2. ANALYSE VAN DE OVERSTERFTE PER GRIEPEPIDEMIE

De periode van de griep epidemie was kritieker, met een oversterfte van 2.591 extra sterfgevallen (+10,9 % oversterfte onder de 26.395 geregistreeerde sterfgevallen), waarbij vooral 85-plussers werden getroffen (+15 %, 1.623 extra sterfgevallen), en met een meer uitgesproken oversterfte bij vrouwen (+12,9 %, 1.574 extra sterfgevallen) (Tabel 10). Op regionaal vlak was de oversterfte het hoogst in Brussel (+15,8 %, 268 extra sterfgevallen), gevolgd door Wallonië (+11,5 %, 930 extra sterfgevallen) en Vlaanderen (+10,5 %, 1 463 extra sterfgevallen).

Er werden ook verschillen vastgesteld naargelang de woonplaats van de personen. De oversterfte was het hoogst onder bewoners van WZC, met +12,5 %, en liep op tot +18,1 % bij bewoners van 85 jaar en ouder (Tabel 11). Zowel onder bewoners als niet-bewoners van WZC was de oversterfte hoger bij vrouwen dan bij mannen.

Tijdens dit winterseizoen kreeg 15 % van de patiënten die in het ziekenhuis waren opgenomen voor een ernstige acute luchtweginfectie (SARI) met de diagnose griepinfectie complicaties, en 4 % van deze patiënten overleed (Tabel 14). Deze cijfers blijven hoog en stabiel in vergelijking met de twee voorgaande winters (respectievelijk 14 % en 17 % voor complicaties, en 2 % en 5 % voor sterfgevallen).

Tabel 10 • De wintermortaliteit in België en in de gewesten tijdens de griep epidemie van 2024-2025 (week 50, 2024 tot 7, 2025)

Groep	BELGIË			VLAANDEREN			WALLONIË			BRUSSEL		
	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)
Totaal	26 395	2 591	10,9	15 379	1 463	10,5	9 046	930	11,5	1 970	268	15,8
85+ jaar	12 412	1 623	15,0	7 788	932	13,6	3 728	598	19,1	896	171	23,6
65-84 jaar	10 824	730	7,2	6 016	406	7,2	4 032	314	8,4	776	80	11,4
0-64 jaar	3 159	231	7,9	1 575	131	9,1	1 286	108	9,1	298	32	12,0
15-64 jaar	3 047	213	7,5	1 508	111	7,9	1 253	115	10,1	286	29	11,5
Mannen	12 691	1 068	9,2	7 436	586	8,6	4 338	424	10,8	917	123	15,6
85+ jaar	4 758	694	17,1	3 095	390	14,4	1 341	260	24,0	322	86	36,2
65-84 jaar	6 017	342	6,0	3 392	157	4,9	2 213	163	8,0	412	52	14,4
0-64 jaar	1 916	101	5,6	949	65	7,3	784	55	7,6	183	6	3,4
15-64 jaar	1 855	88	5,0	913	51	5,9	766	60	8,4	176	6	3,4
Vrouwen	13 704	1 571	12,9	7 943	931	13,3	4 708	580	14,1	1 053	164	18,4
85+ jaar	7 654	1 001	15,0	4 693	603	14,7	2 387	362	17,9	574	102	21,7
65-84 jaar	4 807	449	10,3	2 624	279	11,9	1 819	176	10,7	364	37	11,4
0-64 jaar	1 243	154	14,1	626	79	14,5	502	71	16,4	115	31	36,4
15-64 jaar	1 182	147	14,1	595	69	13,1	487	72	17,2	110	30	37,9

Tabel 11 • De wintermortaliteit in België bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners tijdens de griep epidemie van 2024-2025 (week 50, 2024 tot 10, 2025)

BELGIË						
Groep	Aantal waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (per 100 000 inwoners)	Gemiddeld aantal sterfgevallen per dag (standaardafwijking)
WZC-BEWONERS						
Totaal	9 118	8 102	1 016	12,5	6 600,9	100 (13)
85+ jaar	6 528	5 525	1 003	18,1	-	72 (11)
65-84 jaar	2 262	2 136	126	5,9	-	25 (5)
Mannen	3 037	2 735	302	11,1	-	33 (6)
85+ jaar	1 787	1 447	340	23,5	-	20 (5)
65-84 jaar	1 025	994	31	3,1	-	11 (3)
Vrouwen	6 081	5 341	740	13,9	-	67 (10)
85+ jaar	4 741	4 069	672	16,5	-	52 (10)
65-84 jaar	1 237	1 124	113	10,1	-	14 (4)
NIET-WZC-BEWONERS						
Totaal, 65+	20 802	19 211	1 591	8,3	915,2	229 (26)
85+ jaar	9 250	8 349	901	10,8	-	102 (13)
65-84 jaar	11 552	10 858	694	6,4	-	127 (17)
Mannen	13 127	12 261	866	7,1	-	144 (18)
85+ jaar	4 266	3 777	489	12,9	-	47 (8)
65-84 jaar	6 670	6 324	346	5,5	-	73 (12)
Vrouwen	11 322	10 323	999	9,7	-	124 (16)
85+ jaar	4 984	4 486	498	11,1	-	55 (9)
65-84 jaar	4 882	4 473	409	9,2	-	54 (8)

2.3. ANALYSE VAN DE CORRELATIES TUSSEN MORTALITEIT EN RISICOFACTOREN

Tijdens de winterperiode 2024-2025 vertoonde de sterfte in België een statistisch significante en sterke correlatie met de **incidentie van griepachtige klachten**, matige correlaties met de **minimum- en maximumtemperaturen**, en zwakkere correlaties met de **concentraties fijnstof in de lucht (PM_{2,5})** en met de **minimale en maximale relatieve luchtvochtigheid** (Tabellen 12 en 13).

In Vlaanderen was de sterfte gecorreleerd met alle risicofactoren, met een bijzonder sterke correlatie met de incidentie van het griepsyndroom. In Wallonië werden correlaties waargenomen met de incidentie van griepachtige klachten, de minimum- en maximumtemperaturen en de relatieve luchtvochtigheid (minimaal en maximaal). In Brussel vertoonde de sterfte correlaties met alle risicofactoren, met uitzondering van PM₁₀.

Variaties in de sterkte en aard van de correlaties tussen sterfte en risicofactoren werden ook waargenomen naar leeftijdsgroepen, zowel op nationaal als op gewestelijk niveau.

Tabel 12 • Correlatiecoëfficiënten tussen de mortaliteit en de risicofactoren, België en Vlaanderen (weken 41, 2024 tot 19, 2025)

BELGIË									VLAANDEREN							
	Sterfgevallen	ILI	Tmin	Tmax	PM ₁₀	PM _{2,5}	RHmin	RHmax	Sterfgevallen	ILI	Tmin	Tmax	PM ₁₀	PM _{2,5}	RHmin	RHmax
Totaal																
Sterfgevallen	1,00	0,78*	-0,51*	-0,54*	0,07	0,19*	0,35*	0,23*	1,00	0,72*	-0,46*	-0,49*	0,14*	0,23*	0,29*	0,17*
ILI	-	1,00	-0,50*	-0,54*	0,11	0,28*	0,35*	0,28*	-	1,00	-0,47*	-0,50*	0,19*	0,33*	0,29*	0,25*
Tmin	-	-	1,00	0,77*	-0,28*	-0,41*	-0,22*	-0,20*	-	-	1,00	0,77*	-0,27*	-0,40*	-0,22*	-0,20*
Tmax	-	-	-	1,00	0,00	-0,25*	-0,69*	-0,46*	-	-	-	1,00	-0,01	-0,23*	-0,69*	-0,46*
PM ₁₀	-	-	-	-	1,00	0,94*	-0,24*	-0,12	-	-	-	-	1,00	0,95*	-0,22*	-0,11
PM _{2,5}	-	-	-	-	-	1,00	0,02	0,10	-	-	-	-	-	1,00	0,01	0,09
RHmin	-	-	-	-	-	-	1,00	0,70*	-	-	-	-	-	-	1,00	0,70*
RHmax	-	-	-	-	-	-	-	1,00	-	-	-	-	-	-	-	1,00
15-64 jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,35*	-0,33*	-0,35*	-0,02	0,05	0,19*	0,10	1,00	0,30*	-0,29*	-0,31*	-0,01	0,04	0,14*	0,06
ILI	-	1,00	-0,51*	-0,55*	0,12	0,28*	0,35*	0,28*	-	1,00	-0,48*	-0,50*	0,20*	0,33*	0,29*	0,25*
65-84 jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,59*	-0,39*	-0,42*	0,06	0,14*	0,28*	0,15*	1,00	0,45*	-0,30*	-0,36*	0,12	0,17*	0,21*	0,10
ILI	-	1,00	-0,52*	-0,55*	0,17*	0,34*	0,33*	0,28*	-	1,00	-0,49*	-0,51*	0,29*	0,42*	0,26*	0,24*
85+ jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,63*	-0,51*	-0,53*	0,11	0,24*	0,34*	0,24*	1,00	0,55*	-0,46*	-0,47*	0,15*	0,24*	0,27*	0,18*
ILI	-	1,00	-0,41*	-0,46*	0,03	0,17*	0,36*	0,24*	-	1,00	-0,37*	-0,41*	0,10	0,22*	0,31*	0,19*

*p<0,05
ILI = dagelijkse incidentie van griepachtige klachten (Influenza-Like Illness) per 100 000 inwoners
RHmin of RHmax = minimale of maximale relatieve vochtigheid

Tabel 13 • Correlatiecoëfficiënten tussen de mortaliteit en de risicofactoren, Wallonië en Brussel (weken 41, 2024 tot 19, 2025)

WALLONIË									BRUSSEL							
	Sterfgevallen	ILI	Tmin	Tmax	PM ₁₀	PM _{2,5}	RHmin	RHmax	Sterfgevallen	ILI	Tmin	Tmax	PM ₁₀	PM _{2,5}	RHmin	RHmax
Totaal																
Sterfgevallen	1,00	0,69*	-0,45*	-0,46*	-0,06	0,06	0,34*	0,23*	1,00	0,48*	-0,31*	-0,32*	0,08	0,16*	0,23*	0,20*
ILI	-	1,00	-0,51*	-0,58*	-0,04	0,15*	0,44*	0,32*	-	1,00	-0,51*	-0,54*	0,05	0,23*	0,35*	0,27*
Tmin	-	-	1,00	0,77*	-0,27*	-0,41*	-0,22*	-0,20*	-	-	1,00	0,77*	-0,22*	-0,36*	-0,22*	-0,20*
Tmax	-	-	-	1,00	0,01	-0,27*	-0,69*	-0,46*	-	-	-	1,00	0,06	-0,25*	-0,69*	-0,46*
PM ₁₀	-	-	-	-	1,00	0,92*	-0,25*	-0,12	-	-	-	-	1,00	0,90*	-0,27*	-0,14*
PM _{2,5}	-	-	-	-	-	1,00	0,04	0,11	-	-	-	-	-	1,00	0,08	0,14*
RHmin	-	-	-	-	-	-	1,00	0,70*	-	-	-	-	-	-	1,00	0,70*
RHmax	-	-	-	-	-	-	-	1,00	-	-	-	-	-	-	-	1,00
15-64 jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,20*	-0,19*	-0,17*	-0,01	0,01	0,10	0,07	1,00	0,10	-0,04	-0,08	-0,05	0,01	0,08	0,06
ILI	-	1,00	-0,52*	-0,60*	-0,04	0,15*	0,47*	0,34*	-	1,00	-0,52*	-0,54*	0,05	0,22*	0,35*	0,26*
65-84 jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,50*	-0,34*	-0,33*	-0,04	0,03	0,25*	0,15*	1,00	0,21*	-0,17*	-0,18*	-0,05	-0,02	0,12	0,09
ILI	-	1,00	-0,41*	-0,49*	-0,15*	0,01	0,42*	0,32*	-	1,00	-0,44*	-0,40*	0,22*	0,32*	0,18*	0,15*
85+ jaar																
Sterfgevallen	1,00	0,62*	-0,43*	-0,48*	-0,04	0,12	0,35*	0,23*	1,00	-0,08	-0,31*	-0,31*	0,21*	0,28*	0,20*	0,19*
ILI	-	1,00	-0,41*	-0,44*	-0,14*	-0,02	0,35*	0,24*	-	1,00	-0,05	-0,11	-0,17*	-0,10	0,15*	0,12

*p<0,05
ILI = dagelijkse incidentie van griepachtige klachten (Influenza-Like Illness) per 100 000 inwoners
RHmin of RHmax = minimale of maximale relatieve vochtigheid

3. Historiek van de wintermortaliteit

Het is complex om de winterperiodes met elkaar te vergelijken, aangezien elke periode zijn eigen kenmerken heeft wat betreft mortaliteit (aantal sterfgevallen, oversterfte, ruw sterftecijfer) en weers- en milieuomstandigheden (overschrijding van de drempel). Sinds 2000 varieert de ongebruikelijke mortaliteit (of het nu een overschot of een tekort is), evenals het ruwe sterftecijfer in België en in de gewesten, afhankelijk van geslacht en leeftijd. De historiek van de afgelopen vijf jaar is te vinden in Tabellen 14 tot 18 en Figuren 10 tot 23. De historische tabellen sinds 2000 zijn beschikbaar op de [Be-MOMO-pagina in Epistat](#).

3.1. VOOR BELGIË MET BIJBEHORENDE RISICOFACTOREN

Er wordt een opvallende variabiliteit waargenomen van winter tot winter, waarbij sommige winters worden gekenmerkt door een oversterfte en andere door een ondersterfte. In de winters van 2007-2008, 2011-2012, 2014-2015 en 2017-2018 werd een matige oversterfte geregistreerd, met meer dan 3 000 extra sterfgevallen, ofwel meer dan +4 % oversterfte. De hoogste pieken in oversterfte werden waargenomen tijdens de winters van 2019-2020 (+11,7 %), 2020-2021 (+13,2 %) en 2021-2022 (+8,3 %), in verband met de COVID-19-pandemie, die in hoge mate heeft bijgedragen aan een uitzonderlijke oversterfte in de winter. Omgekeerd werden verschillende winters gekenmerkt door een opmerkelijke ondersterfte, met name 2010-2011, 2013-2014, 2015-2016 en 2023-2024, met een ondersterfte tussen - 2 % en - 6,2 %.

Door een zeer koude winter, verschillende smogwaarschuwingen en de griep epidemie zijn de oversterfte in de winter van 2024-2025 en het bruto sterftecijfer gestegen ten opzichte van de afgelopen twee winters. De oversterfte blijft echter veel lager (+1,9 %) dan tijdens de pandemische winters en blijft relatief laag in vergelijking met het gemiddelde van de laatste 24 winterperiodes in België (+2,2 %).

Sinds de winter van 2014-2015 zijn de winters minder streng gebleken, met minder strenge koudegolven en langdurige vorstperiodes. De wintertemperaturen zijn over het algemeen milder en stabiel, wat zich vertaalt in een vermindering van het aantal bijzonder koude dagen. Het aantal dagen waarop de concentratiedrempel voor PM₁₀ en PM_{2,5} wordt overschreden, is sinds de winter van 2012-2013 sterk gedaald.

De griep epidemie van 2024-2025, die 13 weken duurde, was langer en intenser dan normaal. Deze trend van langdurige epidemieën zet zich al drie winters op rij voort, met een duur van 11 tot 15 weken, tegenover kortere episodes vóór de COVID-19-pandemie.

Tabel 14 • Overzicht van de wintermortaliteit en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel

Jaar	MORTALITEIT					GRIEP			METEOROLOGIE (Ukkel)		LUCHTVERVUILING	
	Waargenomen sterfgevallen	Aantal verwachte sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw Sterftecijfer (100 000 inwoners)	Aantal weken met griep epidemie	% patiënten met complicaties onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep	% sterfgevallen onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep	Aantal dagen met max. t° < 0 °C	Aantal dagen met min. t° < 0 °C	Aantal dagen met PM ₁₀ > 45 µg/m³	Aantal dagen met PM _{2,5} > 15 µg/m³
BELGIË												
2020-2021	78 671	69 481	9 190	13,2	682,5	-	-	-	5	32	2	42
2021-2022	73 830	68 194	5 636	8,3	636,8	6	11%	3%	0	23	2	47
2022-2023	71 051	71 247	-196	-0,3	607,3	15	14%	2%	0	36	1	38
2023-2024	69 526	70 923	-1 397	-2,0	590,7	11	17%	5%	4	19	0	15
2024-2025	71 738	70 423	1 315	1,9	606,4	13	15%	4%	4	41	2	37
VLAANDEREN												
2020-2021	43 924	40 353	3 571	8,8	659,9	-	-	-	5	32	9	60
2021-2022	42 789	39 436	3 353	8,5	638,1	6	11%	3%	0	23	9	70
2022-2023	41 482	41 363	119	0,3	612,1	15	14%	2%	0	36	4	56
2023-2024	40 361	41 342	-981	-2,4	591,3	11	17%	5%	4	19	0	27
2024-2025	42 179	41 140	1 039	2,5	614,1	13	15%	4%	4	41	7	68
WALLONIË												
2020-2021	28 499	23 452	5 047	21,5	780,9	-	-	-	5	32	1	28
2021-2022	25 459	23 158	2 301	9,9	694,8	6	11%	3%	0	23	2	27
2022-2023	24 274	24 352	-78	-0,3	659,3	15	14%	2%	0	36	0	20
2023-2024	23 929	24 270	-341	-1,4	647,9	11	17%	5%	4	19	0	7
2024-2025	24 268	24 029	239	1,0	654,8	13	15%	4%	4	41	0	17
BRUSSEL												
2020-2021	6 248	5 302	946	17,9	512,1	-	-	-	5	32	4	48
2021-2022	5 582	5 106	476	9,3	455,9	6	11%	3%	0	23	2	52
2022-2023	5 295	5 148	147	2,8	426,6	15	14%	2%	0	36	2	44
2023-2024	5 236	5 071	165	3,3	418,8	11	17%	5%	4	19	0	21
2024-2025	5 291	5 048	243	4,8	421,1	13	15%	4%	4	41	4	51

3.2. VOOR MENSEN ONDER 65 JAAR

Tijdens de winter van 2024-2025 werd in België een lichte oversterfte (+0,3 %) waargenomen bij personen jonger dan 65 jaar, een niveau dat vergelijkbaar is met dat van 2022-2023, maar dat in contrast staat met de ondersterfte die de vorige winter werd geregistreerd (Tabel 15).

Op regionaal niveau onderscheidt Brussel zich in de afgelopen vijf winters door een systematisch hogere oversterfte in deze leeftijdsgroep in vergelijking met Vlaanderen en Wallonië. In Vlaanderen staat de oversterfte in contrast met de ondersterfte van de vorige winter. In Wallonië daalt de oversterfte ten opzichte van de vorige winter.

Tabel 15 • Overzicht van de wintermortaliteit bij mensen onder 65 jaar, België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel

Jaar	MORTALITEIT 0-64 jaar				MORTALITEIT 15-64 jaar			
	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (100 000 inwoners)	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (100 000 inwoners)
BELGIË								
2020-2021	10 434	917	9,6	112,3	10 143	991	10,8	137,7
2021-2022	10 108	851	9,2	108,4	9 797	848	9,5	132,5
2022-2023	9 480	69	0,7	101,0	9 163	25	0,3	122,9
2023-2024	9 093	-89	-1,0	96,6	8 772	-145	-1,6	117,1
2024-2025	8 940	63	0,7	94,9	8 610	23	0,3	114,4
VLAANDEREN								
2020-2021	5 013	244	5,1	95,0	4 867	300	6,6	115,8
2021-2022	5 043	483	10,6	95,1	4 874	476	10,8	115,5
2022-2023	4 795	127	2,7	89,7	4 637	110	2,4	108,9
2023-2024	4 506	-88	-1,9	84,0	4 340	-115	-2,6	101,4
2024-2025	4 527	131	3,0	84,2	4 334	88	2,1	100,8
WALLONIË								
2020-2021	4 339	567	15,0	146,8	4 247	587	16,0	181,6
2021-2022	4 120	414	11,2	139,3	4 022	414	11,5	171,7
2022-2023	3 793	22	0,6	128,1	3 679	-2	0,0	156,6
2023-2024	3 723	69	1,9	125,8	3 603	51	1,4	153,1
2024-2025	3 566	-1	0,0	120,6	3 473	27	0,8	147,3
BRUSSEL								
2020-2021	1 082	247	29,6	102,0	1 029	247	31,5	124,5
2021-2022	945	112	13,5	88,8	901	109	13,8	108,3
2022-2023	892	66	8,0	82,6	847	55	6,9	99,9
2023-2024	864	56	7,0	79,5	829	54	7,0	96,5
2024-2025	847	54	6,9	77,6	803	40	5,3	92,5

3.3. VOOR MENSEN VANAF 65 JAAR

Sinds de winter van 2022-2023 hebben we tijdens de winterperiodes een lagere sterfte vastgesteld bij personen **tussen 65 en 84 jaar**, en deze winter **was de oversterfte zeer gering** (+0,1 %) (Tabel 16).

Bij personen **van 85 jaar en ouder** was er **een hogere oversterfte** (+4,2 %), terwijl er in 2022-2023 een lichte oversterfte werd geregistreerd, gevolgd door een ondersterfte in 2023-2024.

Op regionaal niveau **werd een oversterfte vastgesteld in alle regio's voor alle leeftijdsgroepen, behalve in Wallonië bij de 65-84-jarigen** (Tabel 17). Deze was het meest uitgesproken bij de 85-plussers, vooral in Brussel.

Rekening houdend met de woonplaats van de personen is **de oversterfte bij bewoners van WZC** sinds de winter van 2022-2023 sterk gedaald, wat het einde van de pandemie markeert. In 2024-2025 is deze gestegen ten opzichte van de vorige winter (- 3,9 %) en vergelijkbaar met die van 2022-2023 (+2,7 %) (Tabel 18). Tussen 2020 en 2023 was de oversterfte in de winter hoger bij bewoners van MR/MRS tussen 65 en 84 jaar, maar deze trend keerde zich om in 2024-2025, met een meer uitgesproken oversterfte bij 85-plussers.

Bij niet-bewoners nam de oversterfte toe (+1,6 %) ten opzichte van de twee voorgaande winters, die gekenmerkt werden door een ondersterfte. De winters van 2020-2021 en 2021-2022 werden gekenmerkt door een hogere oversterfte onder 65- tot 84-jarigen. In de winter van 2024-2025 werd een hogere oversterfte waargenomen onder niet-bewoners van 85 jaar en ouder, in vergelijking met 65- tot 84-jarigen.

Tabel 16 • Overzicht van de wintermortaliteit en de infectieuze risicofactoren bij mensen van 65-84 jaar en vanaf 85 jaar, België

BELGIË												
Jaar	MORTALITEIT 65-84 jaar						MORTALITEIT 85+ jaar					
	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterfecijfer (100 000 inwoners)	% patiënten met complicaties onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep	% sterfgevallen onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterfecijfer (100 000 inwoners)	% patiënten met complicaties onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep	% sterfgevallen onder patiënten die in het ziekenhuis zijn opgenomen met bevestigde griep
2020-2021	34 172	5 731	20,1	1 799,3	-	-	34 065	2 781	8,9	10 237,4	-	-
2021-2022	31 616	3 026	10,6	1 635,4	26%	9%	32 106	2 276	7,6	9 469,3	31%	23%
2022-2023	29 960	-213	-0,7	1 520,2	21%	3%	31 611	419	1,3	9 208,4	17%	8%
2023-2024	29 356	-921	-3,0	1 461,5	21%	6%	31 077	-258	-0,8	8 862,9	21%	15%
2024-2025	29 990	17	0,1	1 462,4	20%	5%	32 808	1 309	4,2	9 188,2	24%	15%

Tabel 17 • Overzicht van de wintermortaliteit en de infectieuze risicofactoren bij mensen van 65-84 jaar en vanaf 85 jaar, Vlaanderen, Wallonië, en Brussel

Jaar	MORTALITEIT 65-84 jaar				MORTALITEIT 85+ jaar			
	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (100 000 inwoners)	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Ruw sterftecijfer (100 000 inwoners)
VLAANDEREN								
2020-2021	18 629	2 343	14,4	1 595,0	20 282	1 119	5,8	9 636,8
2021-2022	17 933	1 661	10,2	1 508,6	19 813	1 448	7,9	9 164,2
2022-2023	16 961	-61	-0,4	1 399,6	19 726	327	1,7	8 939,2
2023-2024	16 419	-563	-3,3	1 329,2	19 436	-206	-1,0	8 563,8
2024-2025	16 818	163	1,0	1 333,0	20 834	847	4,2	8 993,9
WALLONIË								
2020-2021	12 923	3 015	30,4	2 161,9	11 237	1 498	15,4	11 621,1
2021-2022	11 336	1 321	13,2	1 858,7	10 003	788	8,6	10 289,6
2022-2023	10 930	116	1,1	1 755,4	9 551	96	1,0	9 824,9
2023-2024	10 795	-223	-2,0	1 698,8	9 411	75	0,8	9 560,1
2024-2025	11 036	-9	-0,1	1 699,9	9 666	522	5,7	9 650,1
BRUSSEL								
2020-2021	2 620	613	30,5	1 961,9	2 546	207	8,8	9 934,0
2021-2022	2 347	330	16,3	1 744,1	2 290	162	7,6	8 929,1
2022-2023	2 069	-16	-0,8	1 518,3	2 334	209	9,8	9 189,5
2023-2024	2 142	82	4,0	1 552,8	2 230	95	4,5	8 828,4
2024-2025	2 136	56	2,7	1 527,2	2 308	179	8,4	9 138,3

Tabel 18 • Overzicht van de wintermortaliteit bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België

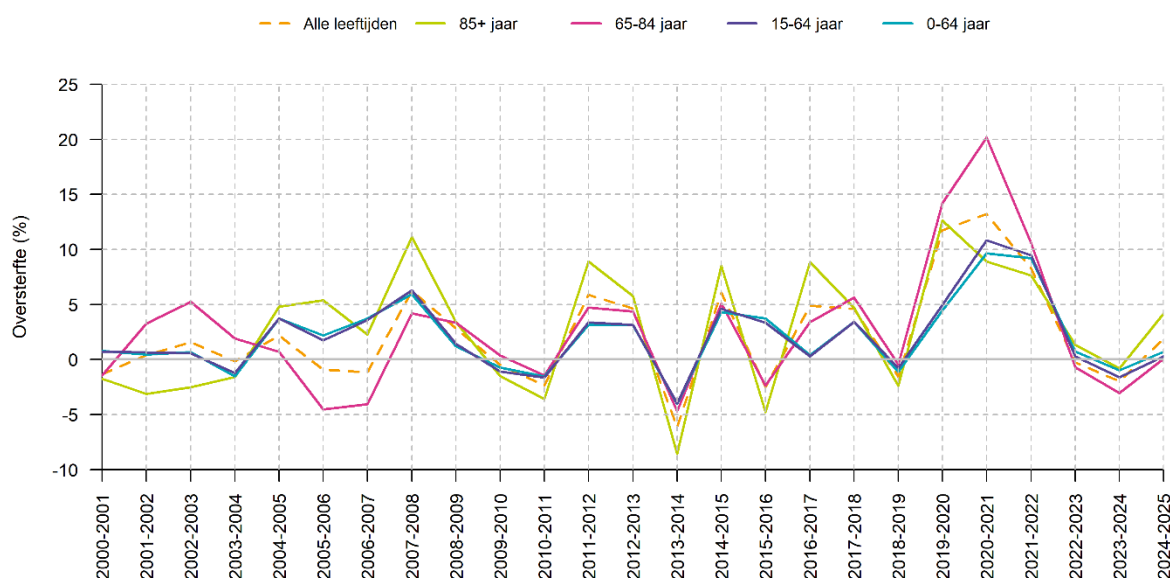
Jaar	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)	Waargenomen sterfgevallen	Aantal extra sterfgevallen	Oversterfte (%)
WZC-BEWONERS									
	MORTALITEIT alle leeftijden			MORTALITEIT 65-84 jaar			MORTALITEIT 85+		
2020-2021	18 566	2 998	19,3	5 062	1 303	34,7	12 844	1 451	12,7
2021-2022	17 174	2 126	14,1	4 552	819	21,9	11 914	1 220	11,4
2022-2023	17 465	456	2,7	4 661	276	6,3	12 116	433	3,7
2023-2024	17 268	-699	-3,9	4 502	-301	-6,3	12 029	-140	-1,2
2024-2025	18 851	499	2,7	4 863	11	0,2	13 281	807	6,5
NIET-WZC-BEWONERS									
	MORTALITEIT vanaf 65 jaar			MORTALITEIT 65-84 jaar			MORTALITEIT 85+		
2020-2021	50 223	5 803	13,1	29 036	4 516	18,4	21 187	1 411	7,1
2021-2022	47 042	3 273	7,5	26 928	2 326	9,5	20 114	1 156	6,1
2022-2023	44 581	-459	-1,0	25 166	-376	-1,5	19 415	90	0,5
2023-2024	43 684	-617	-1,4	24 714	-567	-2,2	18 970	-68	-0,4
2024-2025	44 449	680	1,6	25 000	109	0,4	19 449	613	3,3

3.4. PERCENTAGE WINTEROVERSTERFTE EN RUWE STERFTECIJFERS

De percentages van oversterfte, alle leeftijden samen, bereikten recordniveaus tijdens de COVID-19-pandemie (2019 tot 2022) in alle leeftijdsgroepen (Figuur 10). Andere winters (2007-2008, 2011-2012, 2014-2015, 2016-2017) vertoonden ook een hoge oversterfte bij personen vanaf 85 jaar. Buiten deze periodes blijft de wintersterfte onregelmatig, zonder duidelijke trend.

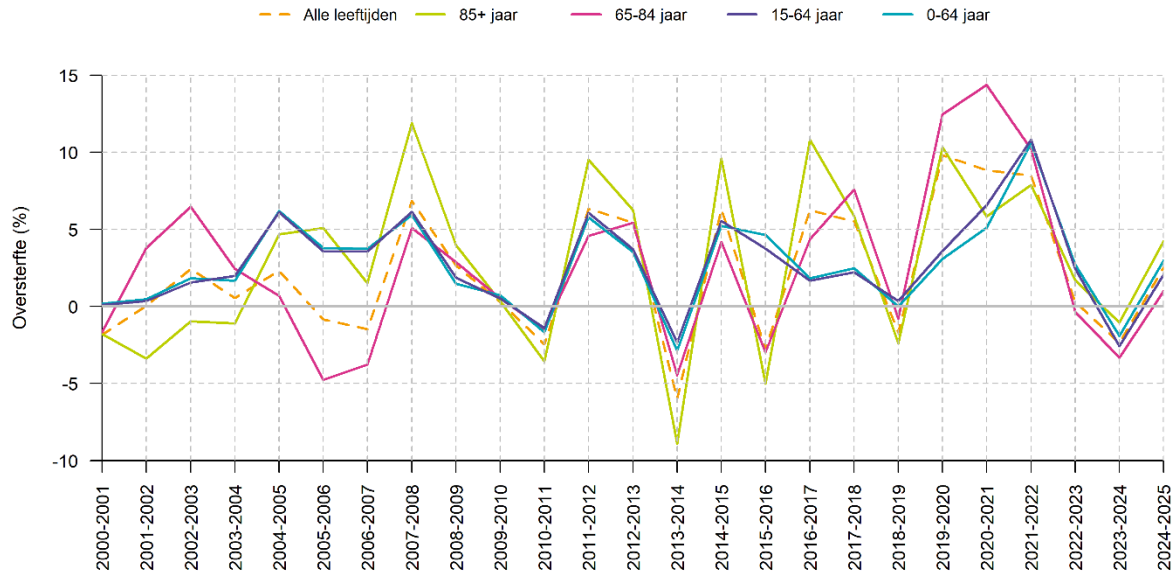
Er worden regionale en geslachtsgebonden verschillen waargenomen, met een hogere bruto sterftecijfer bij mannen dan bij vrouwen (Figuren 11 tot 17). In België wordt sinds de winter van 2020-2021 een algemene daling van de sterftecijfers vastgesteld, maar **tijdens de winter van 2024-2025 zien we een lichte stijging van het bruto sterftecijfer bij 65-plussers**. Deze trend is ook op regionaal niveau waarneembaar, met uitzondering van een daling van de bruto sterftecijfers in Brussel bij 65-84-jarigen.

Sinds de winter van 2020-2021 **hebben de bruto sterftecijfers bij bewoners van WZC schommelingen gekend, met een opvallende stijging in de winter van 2024-2025** (Figuur 18). Bij niet-bewoners van WZC zijn deze sterftecijfers in dezelfde periode gestaag gedaald, waarna ze in de winter van 2024-2025 weer zijn gestegen.

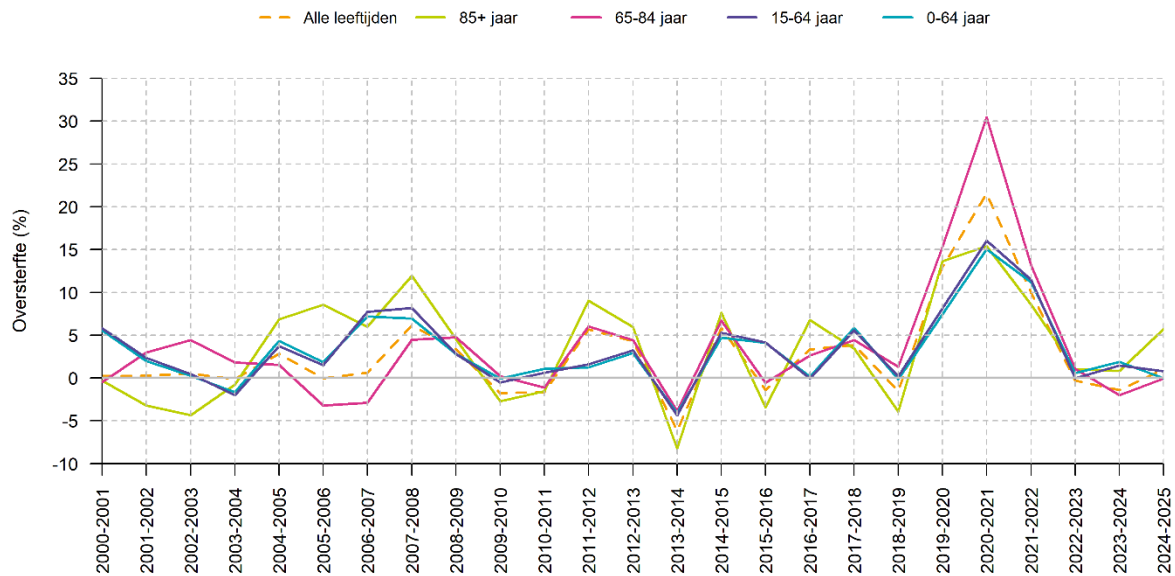

Figuur 10 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, België (weken 41 tot 19)

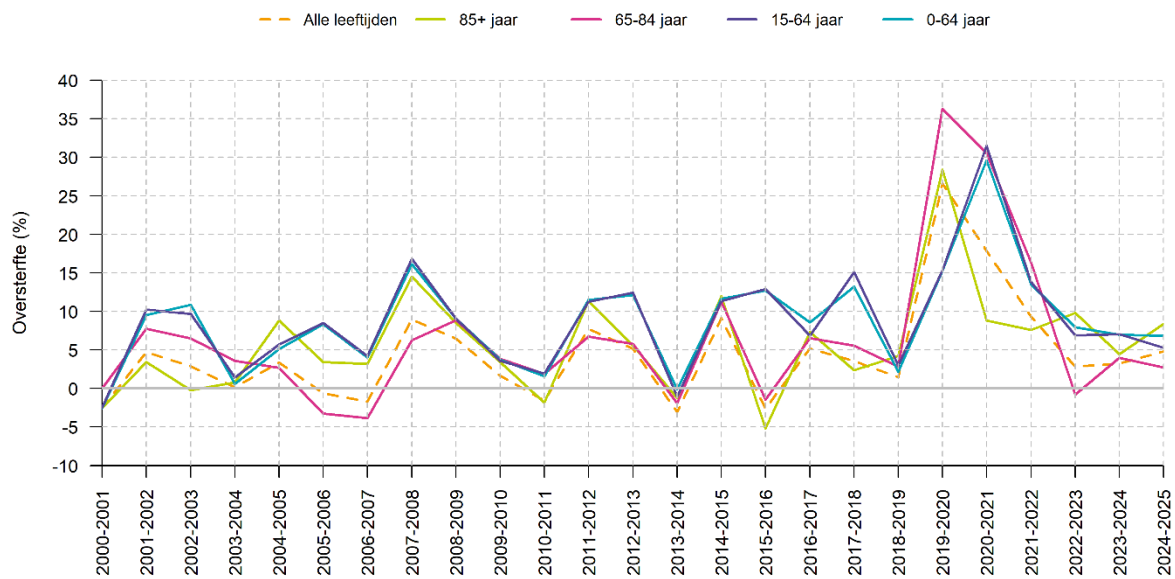
RESULTATEN

Figuur 11 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Vlaanderen (weken 41 tot 19)

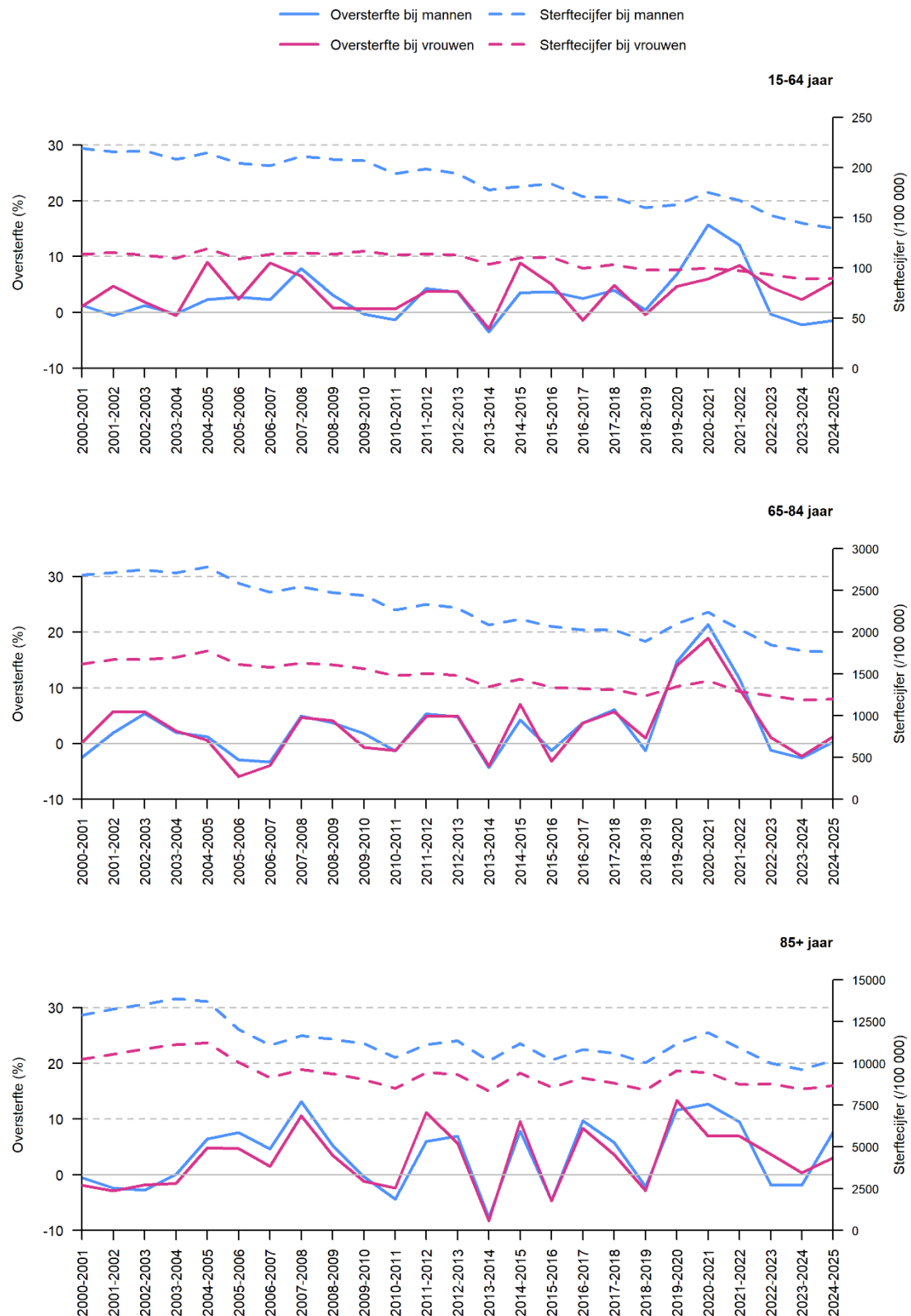

Figuur 12 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Wallonië (weken 41 tot 19)

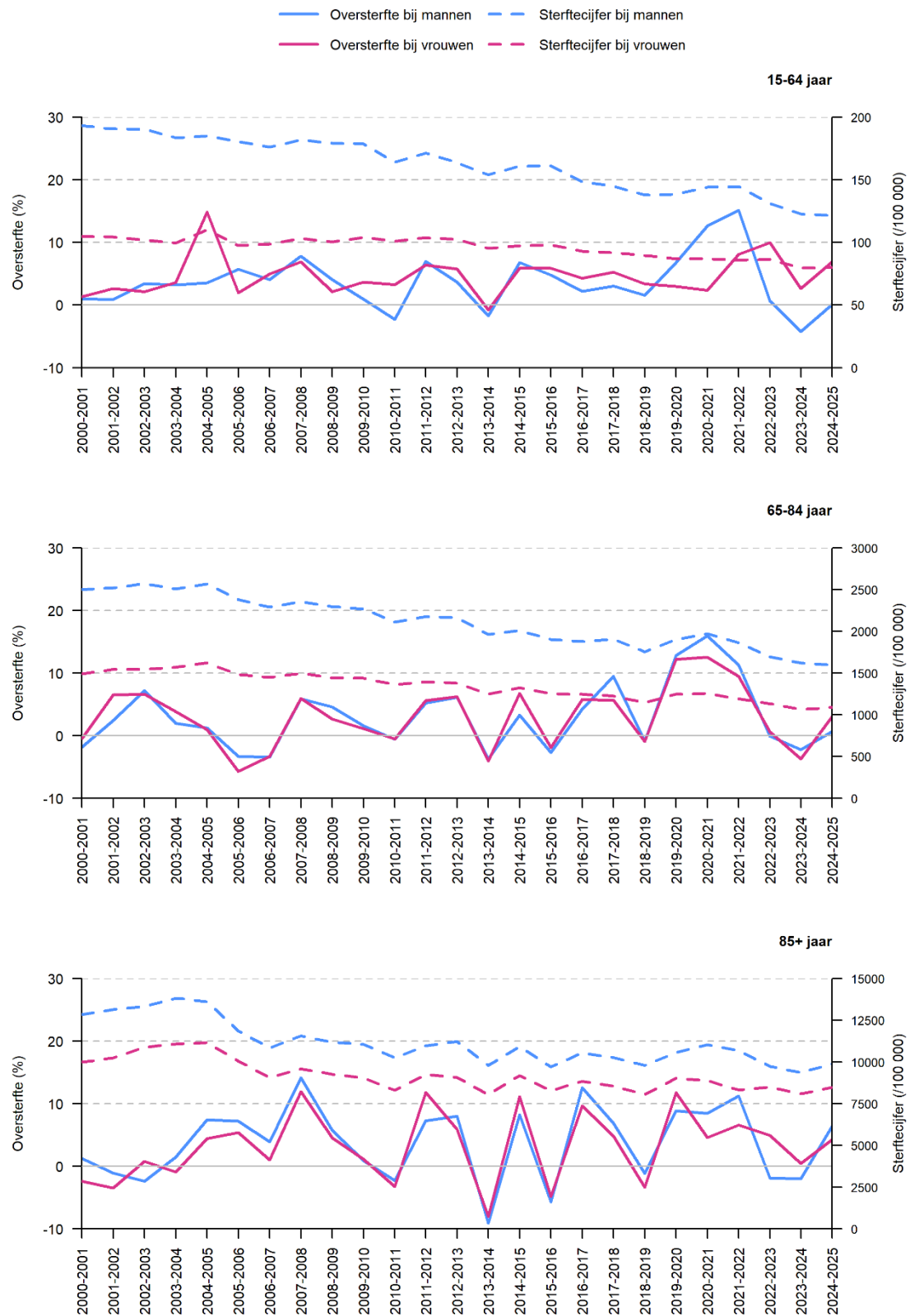
Figuur 13 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Brussel (weken 41 tot 19)

RESULTATEN

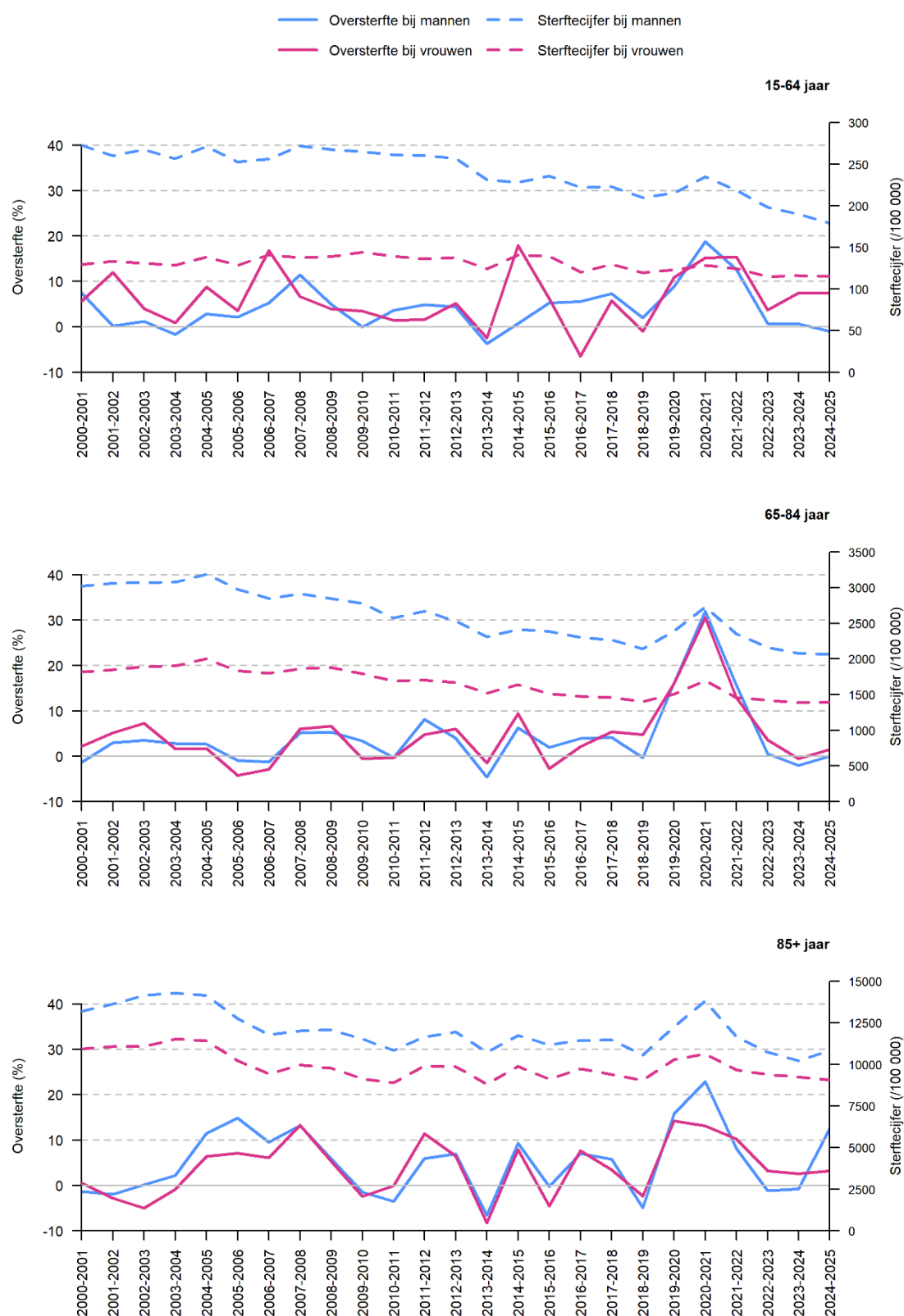
Figuur 14 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, België (weken 41 tot 19)

RESULTATEN

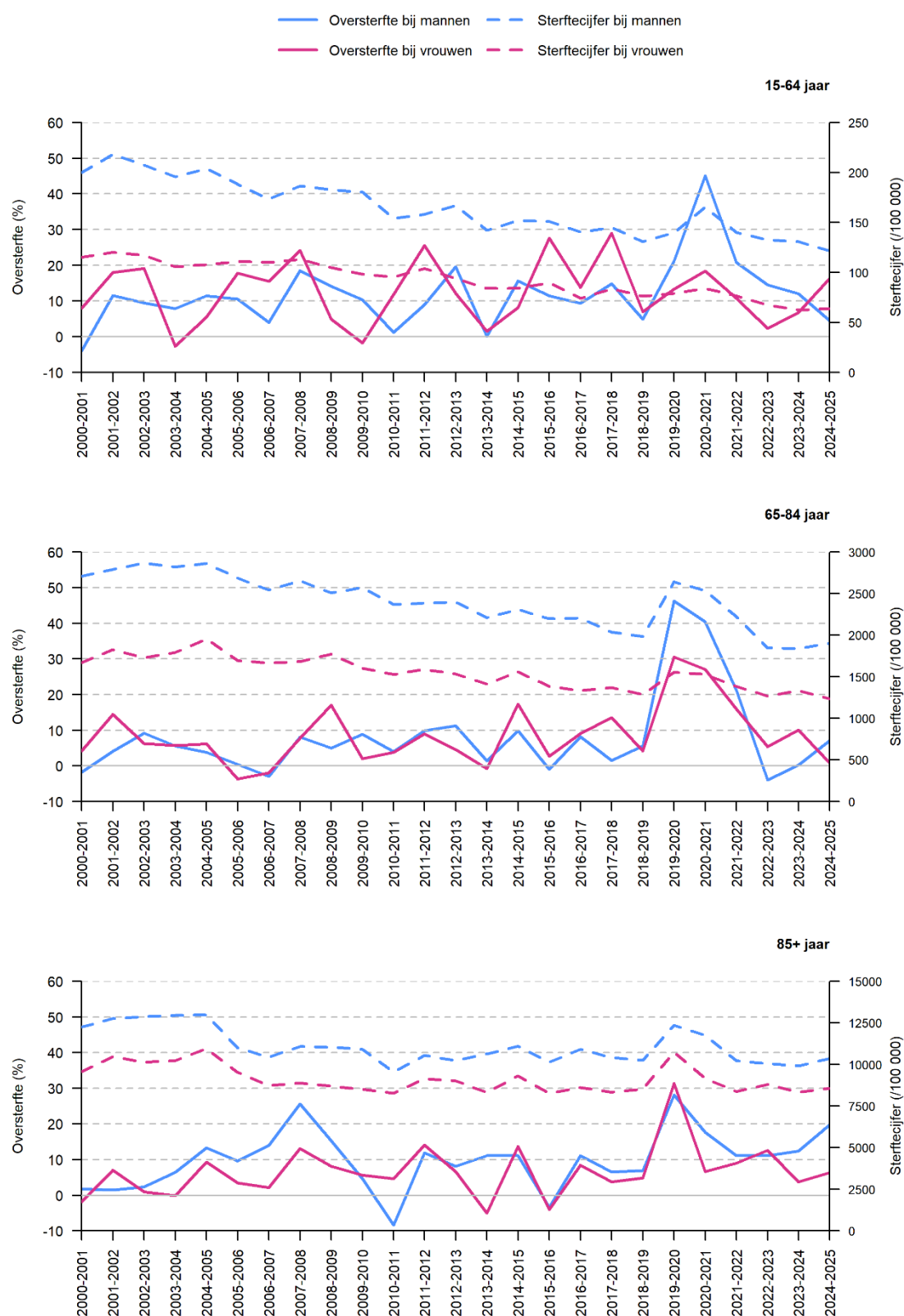
Figuur 15 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Vlaanderen (weken 41 tot 19)

RESULTATEN

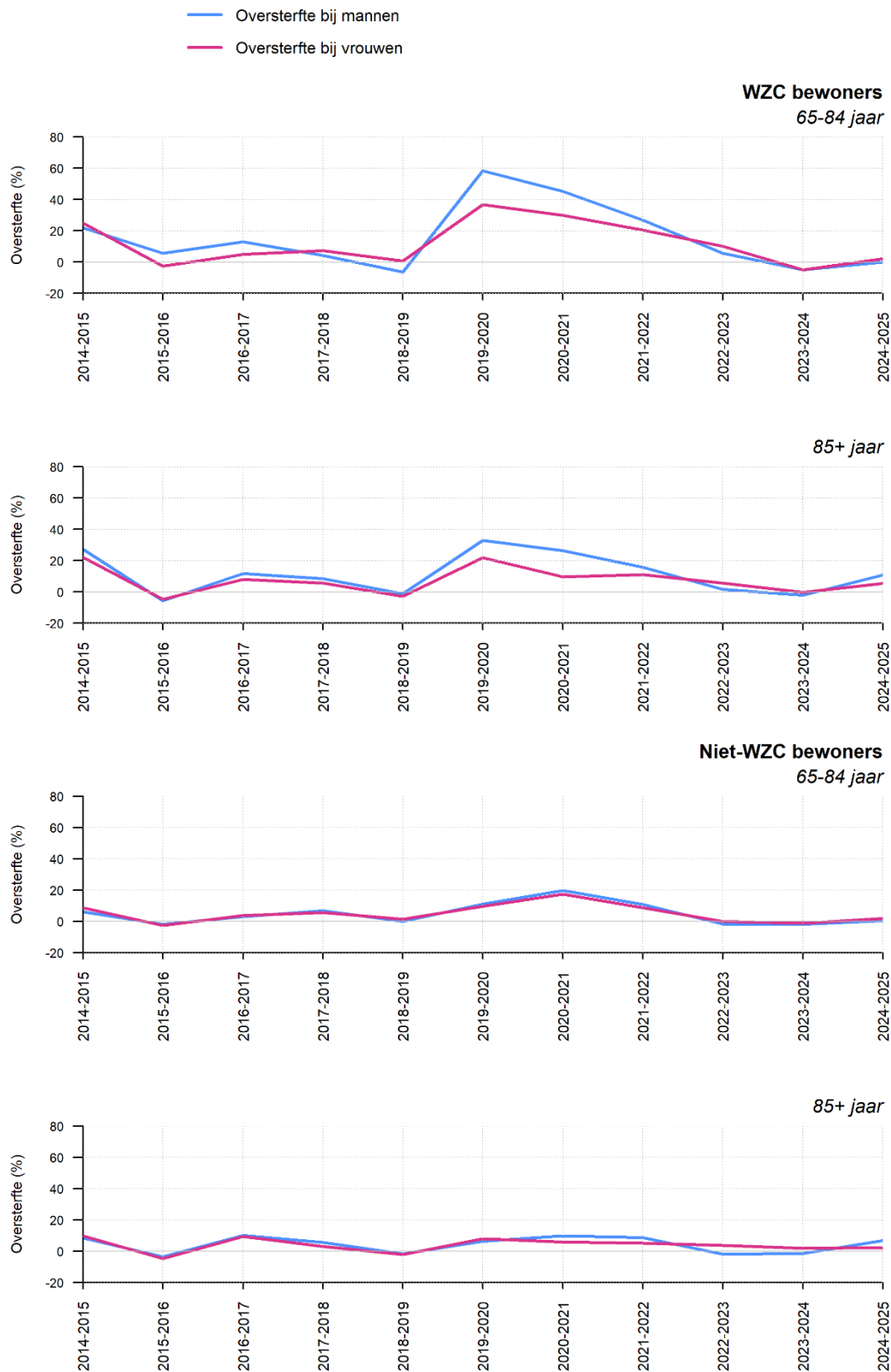

Figuur 16 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Wallonië (weken 41 tot 19)

RESULTATEN

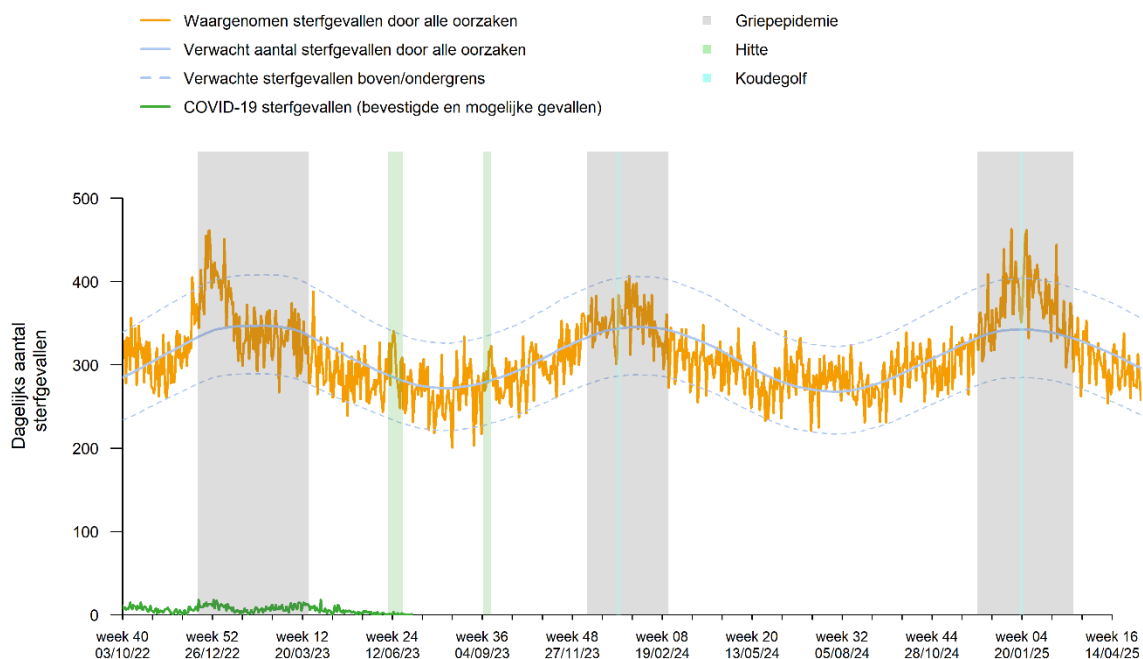

Figuur 17 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Brussel (weken 41 tot 19)

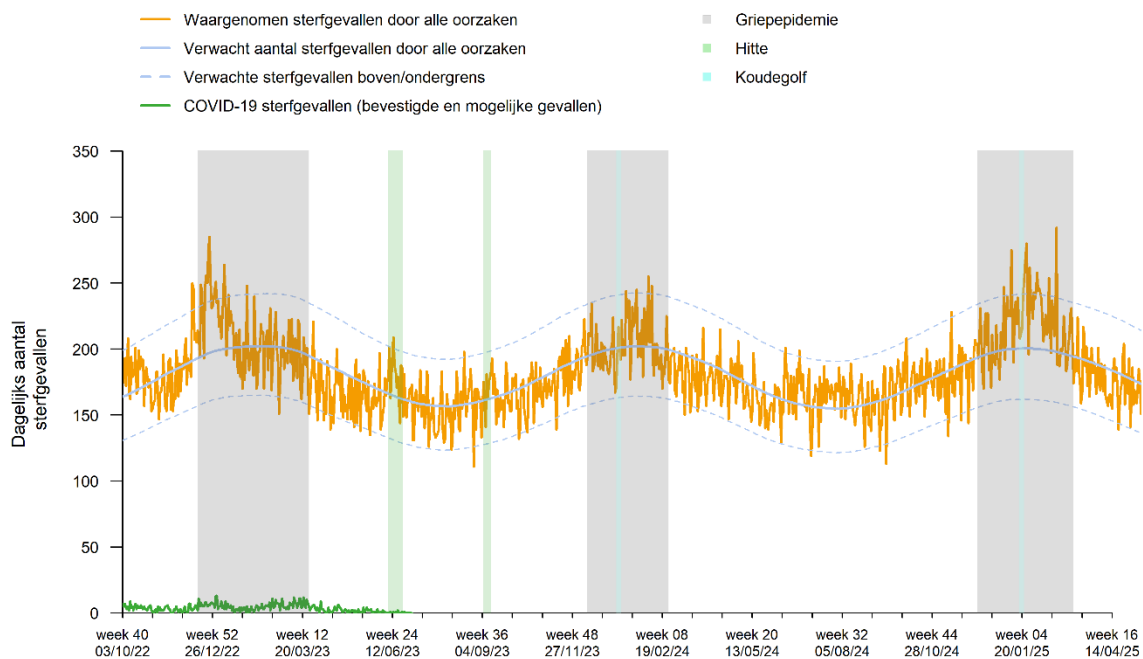

Figuur 18 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftcijfer per leeftijdsgroep en geslacht, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België (weken 41 tot 19)

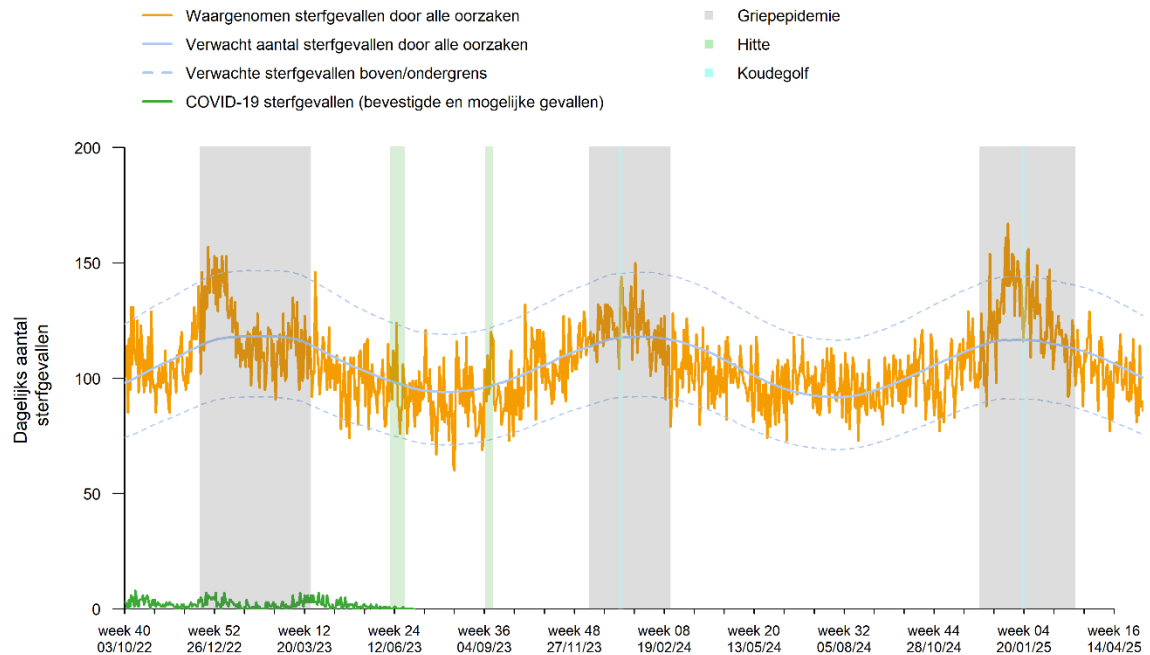
3.5. GRAFIEKEN VAN DE STERFTE EN RISICOFACTOREN IN VOORGAANDE JAREN

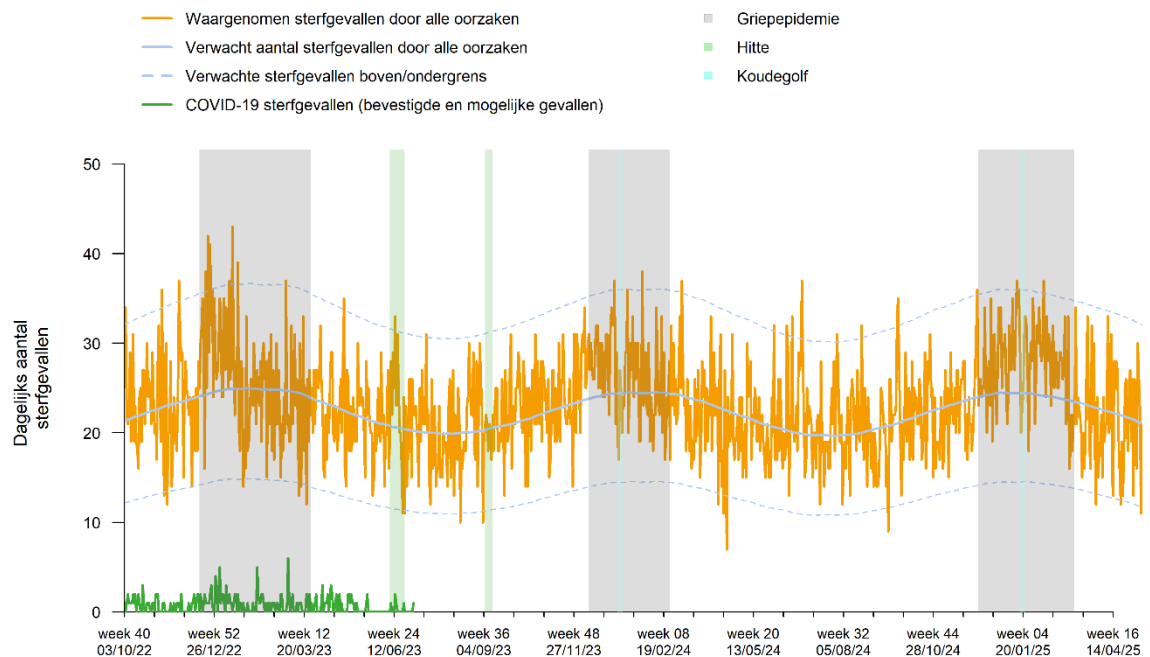
Figuur 19 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, België (week 40, 2021 tot week 19, 2024)

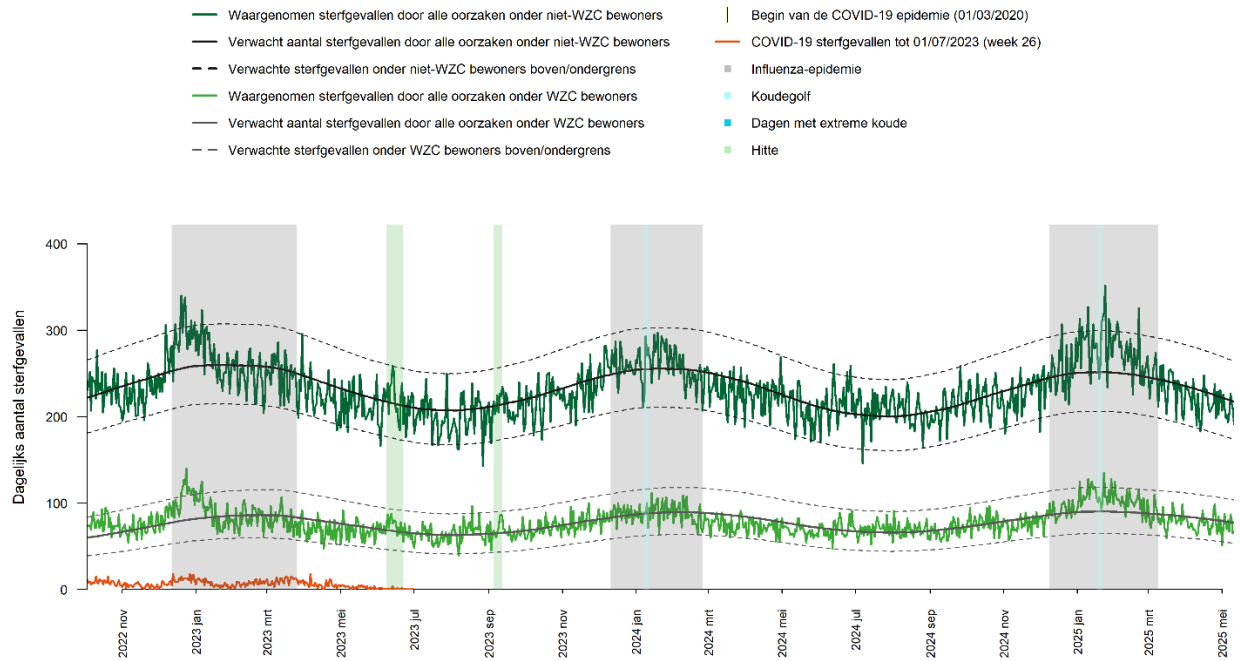
Figuur 20 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Vlaanderen (week 40, 2021 tot week 19, 2024)

Figuur 21 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Wallonië (week 40, 2021 tot week 19, 2024)

Figuur 22 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Brussel (week 40, 2021 tot week 19, 2024)

Figuur 23 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België (week 40, 2022 tot week 19, 2025)

CONCLUSIE

De winterperiode 2024-2025 werd gekenmerkt door **een lichte oversterfte, met 1.315 extra sterfgevallen (+1,9 %)**, voornamelijk onder personen van 85 jaar en ouder. Deze oversterfte concentreerde zich op **acht opeenvolgende weken** vanaf januari 2025 en viel samen met de **griepepidemie, de RSV-epidemie, smogperiodes** en een **koudegolf**.

Bewoners van WZC werden bijzonder hard getroffen (+2,7 %, ofwel 499 extra sterfgevallen), terwijl 65-plussers die buiten deze instellingen woonden 680 extra sterfgevallen (+1,6 %) te betreuren hadden.

De periode van de griepepidemie was de meest kritiek, met een oversterfte van 2 591 extra sterfgevallen (+10,9 %), waarbij **bewoners van WZC** (+12,5 %, 1 016 extra sterfgevallen) meer werden getroffen dan andere ouderen (+8,3 %, ofwel 1 591 extra sterfgevallen).

Hoewel de oversterfte en het bruto sterftcijfer zijn gestegen ten opzichte van de twee voorgaande winters, **blijft de oversterfte tijdens de winter van 2024-2025 lager (+1,9 %) dan tijdens de pandemische winters en iets onder het gemiddelde van de afgelopen 24 winters (+2,2 %)**.

Gedurende de winterperiode 2024-2025 werd een wekelijkse samenvatting over de monitoring van de oversterfte via Be-MOMO toegevoegd aan het Sciensano-bulletin over acute luchtweginfecties.

REFERENTIES

1. Robine JM, Cheung SL, Le Roy S, Van Oyen H, Griffiths C, Michel JP, Herrmann FR, Death toll exceeded 70,000 in Europe during the summer of 2003, C R Biol 2008 Feb;331(2):171-8, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1631069107003770?via%3Dihub>
2. Farrington CP, Andrews NJ, Beale AD, Catchpole MA (1996) A Statistical Algorithm for the Early Detection of Outbreaks of Infectious Disease. Journal of the Royal Statistical Society Series A (Statistics in Society) 159:547
3. Cox B, Wuillaume F, Van Oyen H, Maes S (2010) Monitoring of all-cause mortality in Belgium (Be-MOMO): a new and automated system for the early detection and quantification of the mortality impact of public health events. Int J Public Health 55:251–259
4. WHO (2021) The updated WHO Global Air Quality Guidelines (AQGs). <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/who-global-air-quality-guidelines>.
5. Renard F, Scohy A, Van der Heyden J, et al (2021) Establishing an ad hoc COVID-19 mortality surveillance during the first epidemic wave in Belgium, 1 March to 21 June 2020. Eurosurveillance. <https://doi.org/10.2807/1560-7917.ES.2021.26.48.2001402>
6. Peeters I, Vermeulen M, Bustos Sierra N, Renard F, Van der Heyden J, Scohy A, Braeye T, Bossuyt N. Surveillance van COVID-19 gerelateerde mortaliteit in België, epidemiologie en methodologie tijdens 1e en 2e golf (maart 2020 - 14 februari 2021). Brussel, België: Sciensano; 2021, September. Rapportnummer: D/2021/14.440/55. <https://www.sciensano.be/nl/biblio/surveillance-van-covid-19-gerelateerde-mortaliteit-belgie-epidemiologie-en-methodologie-tijdens-1e>
7. Jurcevic J, Ekelson R, Nganda S, Bustos Sierra N, Vernemmen C. Epidemiologie van COVID-19 mortaliteit in België van golf 1 tot golf 7 (maart 2020 – 11 september 2022). Brussel, België: Sciensano. 2023, Juni. Rapportnummer: D/2023.14.440/47. <https://www.sciensano.be/nl/biblio/epidemiologie-van-covid-19-mortaliteit-belgie-van-golf-1-tot-golf-7-maart-2020-11-september-2022>
8. Vernemmen C, Nganda S, Bustos Sierra N (2024) Comparison of Belgian COVID-19 mortality between epidemiological surveillance and death certificates for the years 2020 and 2021. www.sciensano.be/sites/default/files/book2024.pdf.
9. Bustos Sierra N, Asikainen T. Rapport over de surveillance van de mortaliteit door alle oorzaken in België in de zomer 2017. Brussel, België: Sciensano. 2018, Februari. Rapportnummer: D/2017/2505/33. <https://www.sciensano.be/nl/biblio/rapport-over-de-surveillance-van-de-mortaliteit-door-alle-oorzaken-belgie-de-zomer-van-2017>
10. Davies L (2020) Excess deaths, baselines, Z-scores, P-scores and peaks. arXiv:2010.10320 [stat], <https://arxiv.org/pdf/2010.10320v1.pdf>

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1 • De wintermortaliteit in België en in de gewesten (week 41, 2024 tot 19, 2025)	13
Tabel 2 • Wintersterfte in België en bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners (weken 41, 2024 tot 19, 2025)	15
Tabel 3 • De wintermortaliteit in Vlaanderen (week 41, 2024 tot 19, 2025)	19
Tabel 4 • De wintermortaliteit in Wallonië (week 41, 2024 tot 19, 2025).....	22
Tabel 5 • De wintermortaliteit in Brussel (week 41, 2024 tot 19, 2025).....	25
Tabel 6 • Standaardisatie van het ruwe sterftecijfer per gewest en geslacht tijdens de winterperiode (week 41, 2024 tot 19, 2025)	28
Tabel 7 • De risicofactoren per gewest van 2 december 2024 (week 49) tot 23 februari 2025 (week 8)	31
Tabel 8 • Wekelijkse analyse van de oversterfte, van 30 september 2024 (week 40) tot 11 mei 2025 (week 19)	33
Tabel 9 • Wekelijkse analyse van de oversterfte, bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België, van 30 september 2024 (week 40) tot 11 mei 2025 (week 19).....	34
Tabel 10 • De wintermortaliteit in België en in de gewesten tijdens de griepepidemie van 2024-2025 (week 50, 2024 tot 7, 2025)	35
Tabel 11 • De wintermortaliteit in België bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners tijdens de griepepidemie van 2024-2025 (week 50, 2024 tot 10, 2025).....	36
Tabel 12 • Correlatiecoëfficiënten tussen de mortaliteit en de risicofactoren, België en Vlaanderen (weken 41, 2024 tot 19, 2025)	37
Tabel 13 • Correlatiecoëfficiënten tussen de mortaliteit en de risicofactoren, Wallonië en Brussel (weken 41, 2024 tot 19, 2025)	37
Tabel 14 • Overzicht van de wintermortaliteit en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel	39
Tabel 15 • Overzicht van de wintermortaliteit bij mensen onder 65 jaar, België, Vlaanderen, Wallonië en Brussel	40
Tabel 16 • Overzicht van de wintermortaliteit en de infectieuze risicofactoren bij mensen van 65-84 jaar en vanaf 85 jaar, België	41
Tabel 17 • Overzicht van de wintermortaliteit en de infectieuze risicofactoren bij mensen van 65-84 jaar en vanaf 85 jaar, Vlaanderen, Wallonië, en Brussel	42
Tabel 18 • Overzicht van de wintermortaliteit bij WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België	42

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, België, oktober 2024 tot mei 2025.....	16
Figuur 2 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, België, oktober 2024 tot mei 2025.....	17
Figuur 3 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België,	18
Figuur 4 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Vlaanderen, oktober 2024 tot mei 2025.....	20
Figuur 5 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Vlaanderen, oktober 2024 tot mei 2025.....	21
Figuur 6 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Wallonië, oktober 2024 tot mei 2025.....	23
Figuur 7 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Wallonië, oktober 2024 tot mei 2025	24
Figuur 8 • De mortaliteit en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Brussel, oktober 2024 tot mei 2025.....	26
Figuur 9 • De mortaliteit per leeftijdsgroep en infectieuze, meteorologische en omgevingsrisicofactoren, Brussel, oktober 2024 tot mei 2025.....	27
Figuur 10 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, België (weken 41 tot 19)	43
Figuur 11 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Vlaanderen (weken 41 tot 19)	44
Figuur 12 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Wallonië (weken 41 tot 19)	44
Figuur 13 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter per leeftijdsgroep, Brussel (weken 41 tot 19)	45
Figuur 14 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, België (weken 41 tot 19)	46
Figuur 15 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Vlaanderen (weken 41 tot 19)	47
Figuur 16 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Wallonië (weken 41 tot 19).....	48
Figuur 17 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, Brussel (weken 41 tot 19)	49
Figuur 18 • Overzicht van het percentage oversterfte in de winter (%) en het ruwe sterftecijfer per leeftijdsgroep en geslacht, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België (weken 41 tot 19).....	50
Figuur 19 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, België (week 40, 2021 tot week 19, 2024)	51
Figuur 20 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Vlaanderen (week 40, 2021 tot week 19, 2024)	51
Figuur 21 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Wallonië (week 40, 2021 tot week 19, 2024)	52
Figuur 22 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, Brussel (week 40, 2021 tot week 19, 2024)	52
Figuur 23 • Sterfte en infectieuze, meteorologische en milieugebonden risicofactoren, WZC-bewoners en niet-WZC-bewoners, België (week 40, 2022 tot week 19, 2025)	53

CONTACT

Natalia Bustos Sierra • T+32 2 642 51 11 • momo@sciensano.be

MEER INFO

—
Bezoek onze website
www.sciensano.be of
contacteer ons op
momo@sciensano.be

Sciensano • Juliette Wytsmanstraat 14 • Brussel • België • T + 32 2 642 51 11 • T pers + 32 2 642 54 20 •
info@sciensano.be • www.sciensano.be

Verantwoordelijke uitgever: C. Léonard, Algemeen directeur • Juliette Wytsmanstraat 14 • Brussel • België • D/2025.14.440/100